

Studieplan

Fagskoleutdanning skivegleder

90 studiepoeng

Norsk Fjellfagskole

STUDIEPLAN SKIVEGLEDER

1. NAVN PÅ UTDANNINGEN	4
2. INNLEDNING	4
2.1. BAKGRUNN	4
2.2. ANSVAR- OG FUNKSJONSOMRÅDE	4
2.3. TJENESTEOMRÅDE	4
3. OPPTAKSKRAV	5
3.1. FORMELLE OPPTAKSKRAV	5
3.2. OPPTAK PÅ GRUNNLAG AV REALKOMPETANSE	5
3.3. RANGERING	5
3.4. OPPTAKSPRØVE	5
Eksempel på vurderingsskjema for opptaksprøve	6
Aktivitet 1. Skiferdsel i terrenget	6
Aktivitet 2. Skiteknikk	6
Aktivitet 3. Friluftslivsferdigheter	7
Aktivitet 4. Samtale med refleksjon	7
4. OMFANG OG FORVENTET ARBEIDSMENGDE	7
5. ORGANISERING OG OPPBYGGING AV STUDIET	8
6. OVERORDNET LÆRINGSUTBYTTE	12
7. LÆRINGSUTBYTTEBESKRIVELSE FOR HVERT EMNE	13
8.1. EMNE 1 GRUNNEMNE	13
8.2. EMNE 2 SKI	16
8.3. EMNE 3 PRAKSIS	17
8.4. EMNE 4 FORDYPNINGSOPPGAVE	18
8. DEN INDRE SAMMENHENGEN I UTDANNINGEN	20
9. UNDERVISNINGSFORMER OG LÆRINGSAKTIVITETER	26
9.1. BESKRIVELSE AV UNDERVISNINGSFORMER OG LÆRINGSAKTIVITETER	26
Ansvar for egen læring	26
Plenumsundervisning	26
Praktisk utførelse	27
Erfaringsdeling	27
Plenumsdiskusjon	27
Studentpresentasjon	27
Oppgaveløsning enkeltvis og i grupper	27
Praksis	27
Logg	27
Rollepill	27
Egenutvikling	28
Bruk av Teams som læringsplattform	28
9.2. BESKRIVELSE AV UNDERVISNINGSFORMER OG LÆRINGSAKTIVITETER FOR HVERT EMNE	28
Emne 1 Grunnemne	28
Emne 2 Ski	28
Emne 4 Praksis	28
Emne 5 Fordypningsoppgave	29
9.3. PEDAGOGISK OPPLEGG	29
Veiledning og oppfølging	29
10. ARBEIDSKRAV OG VURDERINGSORDNINGER	29
10.1. OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV FORDELT PÅ EMNER:	29
Arbeidskrav emne 1 Grunnemne	29
Arbeidskrav emne 2 Ski	29
Arbeidskrav emne 4 Praksis	29
Arbeidskrav emne 5 Fordypningsoppgave	30
10.2. EMNEKSAMEN FOR HVERT EMNE:	30
Emne 1 Grunnemne	30
Emne 2 Ski	30
Emne 4 Praksis	30
Emne 5 Fordypningsoppgave	30
10.3. VURDERINGSORDNINGER:	30
Emne 1 Grunnemne	30
Emne 2 ski	30

Emne 4 praksis	31
Emne 5 fordypningsoppgave	31
10.4 SENSORS VURDERING AV EMNENE.....	32
10.5 KARAKTERSKALAEN	32
12 LITTERATURLISTE:	33
VEDLEGG 1, PRAKSISVEILEDER	35
VEDLEGG 2, PRAKSISAVTALE	37

1. Navn på utdanningen

Skivegleder

2. Innledning

Alpinisme og høgfjellsføring er en del av kulturarven og er på UNESCO's liste over immaterielle verdier. Naturbasert turisme og fjellføreryrket er tett vevet sammen og representerer en stolt tradisjon i Norge helt fra de tidlige vevisere og breførerne tidlig på 1800 tallet.

NORSKE TINDEVEGLEDERE (NORTIND) har siden opprettelsen i 1978 kvalifisert og organisert tindevegledere, og siden 2018 kvalifisert både tindevegledere og skivegledere. Siden 1982 har NORTIND forvaltet den internasjonale, formelle kompetansen for tindevegledning/høgfjellsføring i Norge og har vedtektsfestet at arbeidet skal fremme norsk og alpin friluftslivstradisjon. NORTIND har etablert Norsk Fjellfagskole (NFFS) med det formål at kvalifisering av tindevegledere og skivegledere heretter skal skje i regi av NFFS. NFFS har fått mandat av Norske Tindeveglederes årsmøte i 2019 til dette.

NORTIND kvalifiserer tindevegledere og skivegledere etter plattformen til den Internasjonale føderasjonen for fjellførerforbund (International Federation of Mountain Guide Association – IFMGA). NORTIND har dermed ansvaret for å kvalifisere tindevegledere etter internasjonal standard for arbeid i krevende lende i Norge og andre steder i verden. Kvalifiseringen bygger på IFMGAs kvalifiseringsprosess. Koblingen til reiselivsnæringen og fjellføreryrket er nært gjennom at de som arbeider med utdanningen enten er tindevegledere selv, eller innehar en spesialistkompetanse med relevans for yrket.

Kvalifiseringen foregår i ulike fjellområder i hele Norge og Svalbard.

Skiveglederutdanningen er bygd på tindeveglederkvalifiseringen. De emner det undervises i er de samme som for tindeveglederkvalifiseringen dog med noen reduserte arbeidskrav. Det gir en ferdig uteksaminerte skivegledere rett til å få godskrevet allerede gjennomførte og beståtte emner hvis vedkommende ønsker å søke opptak på tindeveglederkvalifiseringen ved en senere anledning.

2.1. Bakgrunn

Skiveglederkvalifiseringen tar utgangspunkt i de standarder og krav som IFMGA setter. Skiveglederkvalifiseringen er en nasjonal kvalifisering som gir rett til å bruke NORTINDS logo og merke.

Studentene kan søke om godkjenning som skiveglederaspirant etter at 5.semester er fullført og godkjent. Videre kan studentene søke om godkjenning som skivegleder etter at 6.semester er fullført og bestått.

Verdier kvalifiseringen er tuftet på

I Norske Tindeveglederes grunnlagsdokument er forståelsen av våre tradisjoner utredet. Der er det også gjort rede for hvorfor vegledning som mønster for læring/danning er en ønskelig og hensiktsmessig arbeidsmåte knyttet til arbeidet som skivegleder. NORTIND's arbeids- og vegledningsmønster er dannet gjennom sammenhengende utvikling siden dannelsen i 1978. I IFMGAs vedtekter slås det fast at hver nasjon kan kun ha en medlemsorganisasjon, og at medlemsorganisasjonen er ansvarlig for den nasjonale kvalifiseringen.

Norsk Fjellfagskole AS tar opp i seg og viderefører NORTINDs arbeide for «norsk og alpin friluftslivstradisjon». I dette ligger henvisningen til friluftslivets tradisjon egnet til å utløse sterke meningsbrytninger i 1970- og 1980- årene. Likevel ble ordene tradisjon og friluftsliv knyttet sammen og tatt i bruk som programerklæring for NORTIND fordi forbundet ønsket å knytte an til friluftslivets tradisjon som orienteringshjelp for HVA arbeidet skulle bestå i, HVORFOR tindevegledere utøvde sin profesjon og HVORDAN den profesjonelle delte sin kyndighet med andre.

Hovedmålet med kvalifiseringen er å sikre at tindevegledning skal skje som et resultat av verdidannende læring på et høyt nivå, i tråd med norsk og alpin friluftslivstradisjons HVA, HVORDAN og HVORFOR, og slik det internasjonale fjellførerforbundet IFMGA har fastsatt i sin kvalifiseringsplattform.

2.2. Ansvar- og funksjonsområde

Skivegledere er kvalifiserte til å veilede og føre i en særskilt form for friluftsliv. De er eksperter på breferdsel på ski, fjellskiløping, bratt skiferdsel og skredfarevurdering. Skivegledere bruker sine kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse i naturbasert reiseliv, for ulike høgskoler og universitet, ved folkehøgskolene, i snøskredvarslingen, i redningstjenesten, innen fjellmedisin og i Forsvaret.

2.3. Tjenesteområde

Utdanningen er som følge av gjennomgangen over ikke knyttet opp mot en spesifikk bransje, men i de siste årene er det i det naturbaserte reiselivet at de fleste skivegledere finner sitt yrke etter endt kvalifisering. Studiet danner likefullt grunnlag for et bredt spekter av stillinger knyttet primært til føring og veiledning i bratte fjell, konsulentarbeid og destinasjons- og organisasjonsutvikling.

3. Opptakskrav

3.1. Formelle opptakskrav

Fullført og bestått videregående opplæring i utdanningsprogrammet nedenfor:

- Studiespesialisering i bratt friluftsliv

Søknaden vurderes av faglig ansvarlig og rektor. Rektor inviterer de søkere som er formelt kvalifisert til å delta på opptaksprøver.

3.2. Opptak på grunnlag av realkompetanse

Søkere som ikke tilfredsstillere opptakskravet for formell kompetanse, kan søke om opptak på grunnlag av realkompetanse. Minimumsalder for opptak på bakgrunn av realkompetanse er at søker fyller 23 år i løpet av året det søkes opptak. Opptakskomite som består av rektor og faglig ansvarlig foretar realkompetansevurdering. Rektor fatter vedtak om opptak på bakgrunn av realkompetanse. Realkompetansen vurderes opp mot læringsutbytte på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Søkere:

- Må levere dokumentasjon på realkompetanse som tilsvarer fullført og bestått videregående opplæring i studiespesialisering i bratt friluftsliv
- Må levere dokumentasjon som tilsvarer fellesfag som inngår i studiespesialisering i bratt friluftsliv

Dokumentasjon:

- Må være utformet slik at den kan vurderes mot kompetansemålene i studiespesialisering i bratt friluftsliv

Realkompetansen kan være oppnådd både gjennom formell, ikke-formell eller uformell læring. Dvs. alle kunnskaper og ferdigheter en person har tilegnet seg gjennom utdanning, betalt eller ubetalt arbeid, etterutdanning, fritidsaktiviteter, organisasjonsarbeid og annet som kommer i tillegg til den kompetansen som er dokumentert gjennom grunnutdanningen. Yrkespraksis må være relevant til studiet, og søkeren må ha nødvendige faglige forutsetninger for å gjennomføre studiet.

Utfyllende regler om språkkrav for søkere med utenlandsk utdanning er beskrevet i vår forskrift § 2-4.

Utforming av realkompetansesøknad

Søknadsskjema på fagskolens hjemmeside benyttes og dokumentasjon legges ved.

Innlevert dokumentasjon må oppfylle minimum ett av de følgende kravene

1. Relevant yrkespraksis fra det fagområdet fagskolen omfatter i form av arbeidsattest eller arbeidsbekreftelse som angir start- og evt. sluttidspunkt for arbeidsforholdet, stillingsprosent og /eller arbeidstimer i sum eller pr. uke/måned
2. Utdanning og kurs i form av vitnemål, kursbevis, kompetansebevis og sertifikater.
3. Relevant erfaring fra blant annet organisasjonsliv, verv, fritid- og fritidsinteresser. Dokumentasjon legges ved dersom dokumentbare forhold.
4. Dersom søkeren mangler dokumentasjon på deler av sin kompetanse, kan fagskolen legge til rette for å synliggjøre eller demonstrere den, slik at den dokumenteres, enten av søkeren selv, eller av en som observerer.

Praksis, utdanning og andre forhold som skal gi grunnlag for opptak, må dokumenteres med attesterte kopier. Attester for praksis må angi lengde på arbeidsforhold, stillingsprosent og arbeidsinnhold som er detaljert beskrevet og som kan vurderes mot kompetansemålene i utdanningsprogrammet for formell kompetanse, nivå 4 i Nasjonalt Kvalifikasjonsrammeverk. Attester må videre være datert for å komme i betraktning. Attester regnes bare fram til datoen de er skrevet ut, selv om søkeren selv opplyser at arbeidsforholdet fortsatte utover dette tidspunkt. Realkompetanse vurderes i forhold til det formelle opptakskravet.

3.3. Ranging

Kvalifiserte søkere rangeres jfr. Fagskoleforskriften kap.3 Ranging ved opptak, §§ 14 -18.

Rangingen baserer seg på poenggrunnlaget hvor samtlige søkere gis en poengsum basert på forhåndsdefinerte kriterier. Poengsummen kalkuleres på følgende måte. Poengsum = Karakterpoeng + Tilleggs-poeng + Poeng ved opptaksprøve

Alle fag med tallkarakterer som inngår i kvalifikasjonsgrunnlaget skal tas med i beregning av karakterpoeng. Karakterpoeng er gjennomsnitt av alle tallkarakterer, med to desimaler, multiplisert med 10.

For fag- eller svennebrev som inngår i kvalifikasjonsgrunnlaget, gis søkere følgende ekstra poeng:

- a. et fag- eller svennebrev gir 10 poeng. For søkere med to fagbrev, gir det andre fagbrevet 5 poeng. Dette omfatter også utdanninger som i dag fører til fag- eller svennebrev, men som i tidligere struktur ble avsluttet med yrkesfaglig eksamen og dokumentert med vitnemål
- b. hvert fag- eller svennebrev med resultatet meget godt bestått gir ytterligere 5 poeng for det første fag- eller svennebrevet og 2 poeng for det andre.

Relevant yrkespraksis gir 1 poeng per 6. måned i tilsvarende 100 prosent stilling. Læretid og yrkespraksis som inngår i grunnlaget for å gå opp til fag- eller svenneprøve som praksiskandidat gir ikke poeng. Det kan gis inntil 10 poeng for relevant yrkespraksis.

3.4. Opptaksprøve

På bakgrunn av søknad vil søker med formell kompetanse eller realkompetanse bli invitert på opptaksprøve.

Opptaket er i tråd med IFMGAs plattform og stiller krav om erfaring, egenferdighet og gyldig helseattest hos de som søker om opptak. På opptaksprøven blir søkerne gitt ulike oppgaver som skal synliggjøre egenferdighet og erfaring. Alle kvalifiserte søkere må gjennomføre opptaksprøve.

Studiets opptaksprøve arrangeres i vårsemestret, innen 30. juni. Datoer for opptaksprøven annonseres senest 8 uker før.

Opptaksprøven går over 3 dager og består av 4 aktiviteter;

1. Skiferdsel i terrenget

2. Skiteknikk
3. Friluftslivsferdigheter
4. Samtale med refleksjon

Samtale med refleksjon gjennomføres av rektor og veiledere i fellesskap med hver enkelt søker etter at aktivitet 1-4 som inngår i opptaksprøven er gjennomført. Ved utførelse av aktivitet 1-3 vil søkerne bli vurdert av veilederne og få resultat etter poeng i en skala fra 1-5. Poengene 1 og 2 er ikke bestått. Poengene 3, 4 og 5 er bestått. Samtale med refleksjon vurderes med bestått/ikke bestått. Alle aktiviteter på opptaksprøven må være bestått før søkerne kan rangeres. Det gis maksimum 20 poeng på opptaksprøven.

Eksempel: Ved utførelse av aktiviteten skiferdsel i terrenget må alle underpunktene under kategori være bestått. Poengsummen i kategorien skiferdsel i terrenget er et resultat av gjennomsnittlig poengsum fra underkategoriene skred, gruppehåndtering, terrenghåndtering, overskudd, skiteknikk og snøkjennskap.

Eksempel på vurderingsskjema for opptaksprøve

Navn på søker	Skiferdsel i terrenget	Skiteknikk	Friluftslivsferdigheter	Samtale/refleksjon	Totale poeng	Bestått Ikke bestått
NN	3	2	4	Bestått	9	Ikke bestått
NN	3	3	3	Bestått	9	Bestått
Maks antall oppnåelige poeng						
	5	5	5	Bestått	15	

Aktivitet 1. Skiferdsel i terrenget					
Deltakerne blir vurdert i følgende kategorier; skred, gruppehåndtering, terrenghåndtering, overskudd, skiteknikk og snøkjennskap. Vurderingskriteriene er listet opp som underkategori.					
Oppgave: Deltaker skal finne god og trygg snø, holde kontroll på en gruppe, finne hensiktsmessige start og stoppesteder og kunne argumentere for sine valg. Det blir lagt vekt på gode sikkerhetsmarginer og ferd etter evne. Deltaker skal gjøre rede for en gitt snøprofil der vurderingskriterier under kategorien snøkjennskap blir vektlagt. Det vil også bli gitt oppgave i skredredning.					
Kategori					
Skred	Gruppehåndtering	Terrenghåndtering	Overskudd	Skiteknikk	Snøkjennskap
Underkategori					
Finnes skredproblem i terrenget?	Stoppesteder	Sporvalg/veivalg	Flyt	Teknikkvalg i forhold til terreng/forhold/gruppe	Identifisere hovedtyper
Hvorfor finnes/finnes ikke skredproblem?	Kommunikasjon	Gjenkjenne og håndtere terrengformer	Overblikk	Svingtype - variasjon/bredde	Vurdering og håndtering av stabilitet og skiføre
Hvordan er skredproblem skapt/nøytralisert?	Organisering	Optimalisering av terrenget	Fleksibilitet og kreativitet	Utstyrvalg og utstyrshåndtering	Begrepsbruk og formidlingsevne
Er skredproblemene håndterbare? I så fall hvorfor og hvordan?	Informasjon	Orientering	Fysisk overskudd	Skiferdighet	Forståelse og grad av konkretisering
Rednings – og sikkerhetsutstyr				Fartskontroll	

Aktivitet 2. Skiteknikk			
Deltakerne blir vurdert i følgende kategorier; svingteknikk, posisjon, rytme og overskudd. Vurderingskriteriene er listet opp som underkategori			
Oppgave: Deltaker skal mestre fartsbegrensende/ skrensende sving; deltakeren begrenser eller senker farten ved hjelp av svingen. Deltakeren skal mestre fartsøkende/ skjærende sving; deltakeren holder samme fart eller øker farta ved hjelp av svingen. Deltakeren skal kunne bruke hensiktsmessig svingtype etter terreng og snøkvalitet, med fartskontroll, overskudd og tilstrekkelig sikkerhetsmargin.			
Kategori			
Svingteknikk	Posisjon	Rytme	Overskudd
Underkategori			
Fartsbegrensende sving	Rotasjon – balanse	Rytmeskifte	Kontroll/håndtering av utstyr
Fartsøkende sving	Bak/framvekt	Flyt i overganger mellom terreng	Blikk/oversikt
Vinkel mot underlag	Stavbruk – plattform	Timing	Evne til fleksibilitet
Fartskontroll			Sikkerhetsmargin

Aktivitet 3. Friluftslivsferdigheter		
Deltakerne blir vurdert i følgende kategorier; orientering, turplanlegging og basisferdigheter. Vurderingskriteriene er listet opp som underkategori. Oppgave: Deltakere skal vise ulike ferdigheter innen friluftsliv i høyfjellet. Oppgavene er virkelighetsnære og av praktisk og teoretisk art.		
Kategori		
Orientering	Turplanlegging	Basisferdigheter
Underkategori		
Kompasskurs	Risikovurdering	Taubruk på bre
Posisjon	Valg av utstyr	Ly og leir
Kart- og terrengforståelse	Tidsbruk/tidsplan	Utstyrskjennskap
	Alternativer i turplanen	Utstyrshåndtering
	Helheten i turplanen iht. forutsetningene (vær, føre, gruppe, tid og ferdigheter)	

Aktivitet 4. Samtale med refleksjon						
Samtale med refleksjon med utgangspunkt i gjennomføring av aktivitetene i opptaksprøvene. Rektor og veiledere gjennomfører i fellesskap en samtale med refleksjon med den enkelte søker etter at aktivitet 1-6 er gjennomført. Gjennom aktivitet 1-6 vil tekniske ferdigheter, fysisk og mentalt overskudd, vurderingsevne og erfaring bli synliggjort og bli vurdert av veilederne med karakterer. Aktivitet 1-6 vil også fungere som arena for synliggjøring av søkers evne til samarbeid, stressmestring, involvering, selvinnsikt, læringsvilje, læringsevne og den enkeltes holdning til risiko og vurderes i den naturlige sammenhengen de trer fram. For undervisningen i Norsk Fjellfagskole er balansegangen mellom sikkerhet og risiko grunnleggende. Undervisningen foregår i all hovedsak utendørs i ulike og skiftende naturmiljø. Undervisningen er yrkesrelatert og i fellesskap må lærere og studenter vurdere og forholde seg til farer. Dette kan eksempelvis være snøskredfare, bresprekker, steinsprang, fallpotensiale og kulde. Det er derfor svært viktig at studenter viser en sunn holdning til risiko og ser nødvendigheten av tilstrekkelig sikkerhetsmargin til farer allerede før studiet starter. Samtalen med refleksjon, som er en del av opptaksprøven, vil være en anledning for søker til å reflektere om egen prestasjon i aktivitet 1-6. Veiledere og rektor ønsker å se om deres inntrykk av søkerne stemmer med søkerens vurdering av egen prestasjon. Som eksempel kan nevnes: dersom en søker går inn i et skredfarlig område uten å være villig til kritisk selvransakelse i etterkant, vil veiledere vurdere læringsvilje, risikoholdning og selvinnsikt som ikke bestått. Opptaksprøven vil i hovedsak foregå i grupper. Søkerne skal løse oppgavene i aktivitetene 1-6 enkeltvis eller i fellesskap som gruppe. Veilederne på opptaksprøven vil vurdere resultatene i aktivitet 1-6 fortløpende. Vurdering i aktivitet 1-6 vil stå sentralt i samtalen med refleksjon med betoning av ferd etter evne og gode sikkerhetsmarginer.						
Samarbeidsevne	Stressmestring	Involvering	Selvinnsikt	Læringsvilje	Læringsevne	Risikoholdning

Betinget opptak.

Søkere som ikke har dokumentert fullført og bestått videregående opplæring innen fristen for å sende inn dokumentasjon, og som derfor ikke er kvalifisert for opptak, kan få opptak til fagskoleutdanning dersom de kan dokumentere at de skal gjennomføre eksamen i løpet av det påfølgende semesteret. Studenter med opptak på visse vilkår som ikke oppfyller opptakskravene i løpet av første semester etter opptak, mister studieplassen og studieretten.

4. Omfang og forventet arbeidsmengde

Utdanningen har et omfang på 90 studiepoeng og er et deltidsstudium over tre år.

TVL timene i parentes. Tabellen for timefordeling TVL er midlertidig beholdt

Det er (117) 56 samlingsdager i utdanningen for studentene, reisetid regnes som studentstyrt tid. Læringsarbeidet og samlinger vil fordele seg utover og tar utgangspunkt i årstidene. Utover dette forventes det dokumentert egentrening fordelt over den perioden utdanningen gjelder for, lesing av pensum, forberede undervisningsdeltakelse og annet.

Studiets oppstart er i uke 34 og avsluttes i uke 25 og det er totalt 111 uker til undervisning.

Lærerstyrt veiledning/undervisning

Totalt antall normerte arbeidstimer for studentene omfatter all lærerstyrt veiledning/undervisning fordelt over (17) 10 samlinger på til sammen (117) 56 dager med til sammen (1784) 877 timer

Praksis

Det er praksis fordelt over (10) 6 uker med til sammen (400) 240 timer

Fordypningsoppgave

Arbeid med fordypningsoppgave er beregnet til (10) 5 uker med til sammen (400) 200 timer

Studentstyrt tid

(10) 6 timer pr. uke/(500) 266 timer pr år/(1500) 800 timer over tre år med egenferdighetstrening.

(1464) 732 timer er beregnet til lesetid, fordypningsoppgave, forberedelse til undervisning, pakking og reisetid, rydding og utstysvedlikehold.

Studiet er totalt (5128) 2598 timer som er fordelt på 3 år.

Studiet er bygget opp over (5) 4 emner med ulike tema.

TVL

Studiepoeng	Emne	Lærerstyrt veiledning/undervisning	Praksis	Studentstyrt tid	Timer totalt
15	Emne 1 Grunnemne	243		194	437
60	Emne 2 Ski	620		1087	1707
75	Emne 3 Klatring	893		1233	2126
15	Emne 4 Praksis		400		400
15	Emne 5 Fordypningsoppgave	28		400	428
180	Sum timer	1784	400	2914	5098

SVL (Forslag)

Studiepoeng	Emne	Lærerstyrt veiledning/undervisning	Praksis	Studentstyrt tid	Timer totalt
15	Emne 1 Grunnemne	243		194	437
60	Emne 2 Ski	620		1087	1707
15	Emne 4 Praksis		240		240
15	Emne 5 Fordypningsoppgave	14		200	214
180	Sum timer	877	240	1481	2598

5. Organisering og oppbygging av studiet

Utdanningen består av 4 emner: Emne 1 grunnemne, emne 2 ski, emne 3 praksis og emne 4 fordypningsoppgave.

Utdanningen gjennomføres stedbasert med samlinger. Det er totalt 10 samlinger fordelt på tre skoleår.

Samlingene legges til ulike fjellområder i Norge som beskrives i dokumentet om infrastruktur.

Studentene skal gjennomføre emne 1 grunnemne før de øvrige emnene. Unntaket er samlingen «nordisk skiferd» i emne 2 ski som skal være gjennomført før «snøkjennskap og skredredning» i emne 1 grunnemne

Metodeundervisningen/metodesamlingene skal være gjennomført før veilederundervisningen kan påbegynnes. Dette gjelder emne 2.

Begrepene metodeundervisning og veilederundervisning er forklart i kapittel 10.1 i dette dokumentet.

Emne 3 Praksis deles inn i 3 ukers observasjonspraksis og 3 ukers arbeidspraksis. Observasjonspraksis kommer først. Her skal studenten observere tindeveglede i utøvelsen av yrket. Arbeidspraksis kommer senere i studiet og innebærer at studenten har ansvar for egne deltagere i grupper under veiledning av tindevegleder.

Tema i emne 4 fordypningsoppgave velges av studenten selv og godkjennes av rektor i 4. semester og leveres til vurdering i 6. semester.

Samlinger og progresjon i studiet					
Semester 1 (høst)	Semester 2 (vår)	Semester 3 (høst)	Semester 4 (vår)	Semester 5 (høst)	Semester 6 (vår)
Emne 1 grunnemne					
Verdiforankring Naturforståelse og kulturforståelse					
Norsk og alpin friluftslivshistorie og tradisjoner					
Friluftslivsveiledning					
Naturkjennskap. Fjellgrunn, planter og dyr					
Førstehjelp i høgfjellet					
	Snø- og skredlære Kameratredning i skred Organisert skredredning				
Emne 2 ski					
	Nordisk skiferd MU				
	Alpin svingteknikk MU				
	Alpin skiferd Skiferd på bre MU				
			Nordisk skiferd Skiferd på bre VU		
			Alpin skiferd Skiferd på bre VU		
					Avsluttende skiferd: Alpin skiferd Skiferd på bre VU
Emne 3 praksis					
Observasjonspraksis					
		Arbeidspraksis			
Emne 4 fordypningsoppgave					
			Godkjenning av problemstilling/tema		Innlevering

MU = Metodeundervisning

VU = Veilederundervisning

Semester	Emne	<ul style="list-style-type: none"> Hovedtema Undertema
1,2	Emne 1 Grunnemner	<ul style="list-style-type: none"> Verdiforankring Naturverdforståelse – Menneskeverd - Natur- og miljøvernskjennskap - Idèhistorisk forankring og forståelse - Øko-filosofisk forståelse Naturforståelse og kulturforståelse Naturbrukshistorie - Friluftslivets betydning og rolle i samfunnet - Begrepsavklaring og begrepsforståelse - Klima og miljøkjennskap Norsk og alpin friluftslivshistorie og tradisjoner Norsk og internasjonal friluftslivshistorie - Norsk og alpin klatre- og skihistorie - Det internasjonale tindeveglederforbundets historie og tradisjoner - Norske Tindeveglederes historie og tradisjoner Friluftslivsveiledning Situasjonsbestemt læring - Erfaringsbasert læring - Situasjonsorientert lederskap - Ferdråd. Planlegging, gjennomføring, etterarbeid - Skadeforebyggende arbeid, risikoforståelse, Risikohåndtering – Gruppeprosesser – Erfaringsdeling - Pedagogisk forståelse og anvendelse - Ferd etter evne - Deltagelse og medansvar – Beslutningstaking Naturkjennskap. Fjellgrunn, planter og dyr Artsbestemmelse av planter og dyr - Tradisjonell forståelse og bruk av planter og dyr - Berggrunns kjennskap - Landskapsformer Førstehjelp i høyfjellet Introduksjon til Fjellmedisin – Pasientundersøkelse – Luftveishåndtering – HLR – Hypotermi - Improvisert transport og leie – Kuldeskader – Skredmedisin – Kuttskader - Beinbrudd og forstuing - Ernæring og væskebalanse i medisinsk perspektiv - Snøblindhet og øyeskader - Innhold i førstehjelpssett – Reisemedisin – Høydemedisin Snø- og skredlære Omvandlingsprosesser i snø og klassifisering - Værkjennskap. Værets betydning for snødekkeoppbygging og snøskredfare - Terrengeforståelse. Terrengets betydning for ferdsel og snøskredfare – Kartforståelse - Snøskredvarsling. Oppbygging og bruk av varslingstjenester og delingsverktøy - Systematisering av informasjon og modeller for vurdering av snøskredfare og ferdsel i skredutsatt terreng – Terrenklassifisering – Stabilitetstester – Reduksjonsmetoder - Tegn på og i snødekket som har betydning for vurdering av snøskredfare og ferdsel i skredutsatt terreng - Den menneskelige faktor og gruppeprosesser. Kameratredning i skred. Redningsutstyr til kameratredning. Historisk overblikk og krav til kvalitet, funksjon og bruk - Sikkerhetsutstyr. Krav til kvalitet, funksjon og bruk - Test av kameratredningsferdigheter - Skadeforebyggende arbeid innen kameratredning - Standardtiltak ved ferdsel i skredutsatt terreng - Organisering og prioritering av kameratredning i snøskred – Varsling - Planlegging og gjennomføring av kameratredningsøvelser. Kursmetodikk – Utgravingsmetoder - Behandling og forflytning av pasient - Erfaringsdeling, etterarbeid og ivaretagelse av involverte og pårørende. Organisert skredredning Organisering og oppbygging av den organiserte fjellredningstjenesten i Norge, vinterstid - Den helhetlige og balanserte fjellredningstjenesten – begrepsavklaring - rolle i den organiserte fjellredningstjenesten i Norge, vinterstid - Skadeforebyggende arbeid i organisert redning - Organisering og deltakelse i organiserte søk i snøskred - Lederstil og forhold til media - Planlegging og gjennomføring av organiserte redningsøvelser i samspill med andre etater - Erfaringsdeling, etterarbeid og ivaretagelse av involverte og pårørende.
2,4,6	Emne 2 Ski	<ul style="list-style-type: none"> Nordisk skiferd Stell og preparering av nordiske ski – Skiferdighet - Nordisk skiferd i skogkledd terreng - Nordisk skiferd i alpin og arktisk miljø – Ferdråd- Risikoforståelse og risikohåndtering - Kommunikasjon i ledelse av grupper - Gruppeprosesser og ledelse - Ferd etter evne - Deltagelse og medansvar - Vegledning i vinterfriluftsliv – Kursmetodikk - Bål på snø - Treslag egnet for bålpyring, vinterstid - Spor og sportegn – Bekledning - Valg av leir og rutiner - Utstyrskjennskap og utstyrshåndtering - Reparasjon av tur- og skiutstyr - Kameratredning i snøskred og isgjennomslag - Snøkjennskap (Den norske metode) - Snø/Is på vann, havis og vassdrag - Førstehjelp og evakueringsmetoder – Varsling – Værkjennskap – Terrengeforståelse - Vei og sporvalg - Mat og drikke - Orientering. Elektroniske og analoge hjelpemidler - Forståelse og bruk av nødkommunikasjonsmiddel - Norsk friluftslivstradisjon - Skihistorie og arktisk historie - Nød bivakkering i snø - Overnatting i telt, snø og hytte - Våpentrening ved opphold i arktiske strøk - Lover og regler som regulerer ferdsel i utmark og arktiske strøk - Evakueringsplaner og samarbeid med myndigheter og redningsinstanser Skiferd på bre Brelære – Snøkjennskap – Vei og sporvalg på snødekt bre i et skadeforebyggende perspektiv - Rutiner for skiferdsel på snødekt bre – Ferdrådet - Risikoforståelse og risikohåndtering - Orientering på bre. Elektroniske og analoge hjelpemidler - Ferdsel i taulaget med ski - Utstyrskjennskap og utstyrshåndtering - Valg og bruk av sikringsmidler i snø og is - Egenferdighet og egensikkerhet - Kameratredningsmetoder på snødekt bre - Bruk av arbeidsmønster for klatring og bre på alpin skiferd Alpin skiferd Stell og preparering av alpine ski – Skiferdighet - Ferdråd – Ferd etter evne - Deltagelse og medansvar - Ferdelsmønster i et skadeforebyggende perspektiv - Risikoforståelse og risikohåndtering - Vei- og sporvalg i skredutsatt terreng - Forståelse og bruk av standardtiltak - Utstyrskjennskap og utstyrshåndtering - Reparasjon av tur- og skiutstyr - Snøkjennskap som grunnlag for forståelse av skredfare og snøkvalitet - Værkjennskap som grunnlag for forståelse av skredfare og snøkvalitet – Skredteori - Førstehjelp og evakueringsmetoder – Varsling - Alpin skihistorie og tradisjoner - Terrengeforståelse og terrenghåndtering - Orientering med analoge og elektroniske hjelpemidler - Kameratredningskjennskap og kameratredningsferdigheter - Kjennskap til og bruk av sikkerhetsutstyr - Arbeidsmønster for systematisering av relevant informasjon for sikkerhet og kvalitet - Bruk av terrenklassifisering - Kjennskap til og bruk av reduksjonsmetoder - Gruppehåndtering og gruppeprosesser – Beslutningstaking - Situasjonsorientert ledelse - Kommunikasjon i ledelse av grupper – Kursmetodikk - Føringsmetodikk og føringsmetoder - Planlegging og gjennomføring av alpine skiturer i Alpene - Kulturmøte med alpine skitradisjoner i Alpene - Høydeforståelse/høydetilvenning/høydehåndtering Alpin svingteknikk Svingforståelse, svingtyper, Koordinasjon, styrke og balanse – Fartskontroll - Skiferdighet i preparert og upreparert terreng – Rytmeforståelse – Stavbruk - Kraftoverføring og kraftforståelse – Videoanalyse - Utstyrskjennskap og utstyrshåndtering - Vedlikehold og preparering av ski og utstyr – Kursmetodikk - Teknikkøvelser og øvingsbilder - Opptreden og sikkerhet i alpinanlegg - Skadeforebyggende arbeid - trening

1,2,3,4,5,6	Emne 3 Praksis	I praksis skal studenten involveres i alle hovedtema under emne 1 grunnemne, emne 2 ski og emne 3 klatring
4,5,6	Emne 4 Fordypningsoppgave	<ul style="list-style-type: none"> Innledning Definer sentrale begrep - Tolk oppgavetekst - Avgrens oppgave og grunnngi de valg som blir gjort - Skisser hvordan oppgaven er tenkt bygd opp - Problemstilling

	<ul style="list-style-type: none"> • Teori Teorien skal i hovedsak grunngi og belyse de utsagn, tanker og påstander som blir hevda i oppgaven - Nøkkelbegrep må forklares og defineres - Teorien må være relevant og variert - Få gjerne fram ulike teoretiske vinklinger. Vær objektiv og rettferdig også mot teori du ikke har tro på - Teoriene gir mulighet til å presisere hva vi egentlig undersøker, samt et utgangspunkt for å lage ei analyseramme til bruk i drøftinga. • Analyse/drøfting Ta utgangspunkt i problemstillingen og presisering av den som er gjort i teorikapittelet. Organiser analysen rundt dette - Har problemstillingen flere elementer kan disse gjerne drøftes hver for seg • oppsummering Må bygge på og være i samsvar med resten oppgaven sin teori og innhold - I denne delen gir du svar på de spørsmål du stilte i innledningen. Du kan også avslutte med å se videre framover (hva kan/bør gjøres videre på feltet for å få mer innsikt)
--	---

6. Overordnet læringsutbytte

Læringsutbytte for fagskole 5.2 skiveleder

Kunnskaper

Kandidaten:

- ✓ Har kunnskap om begreper og teorier innen tindefriluftsliv, prosesser og verktøy som anvendes ved utøvelse av skivelederyrket
- ✓ Kan vurdere eget arbeid som skiveleder opp mot gjeldende lover og forskrifter
- ✓ Har kunnskap om skivelederyrket og kjennskap til tindefriluftslivet
- ✓ Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap gjennom sin kontakt med aktuelle fagmiljø
- ✓ Kjenner til skivelederyrkets historie, tradisjoner, verdier, egenart og skivelederyrkets virkefelt og plass i samfunnet
- ✓ Har innsikt i egne utviklingsmuligheter som skiveleder

Ferdigheter

Kandidaten:

- ✓ Kan gjøre rede for sine faglige valg ved utøvelse av skivelederyrket
- ✓ Kan reflektere over eget virke som skiveleder og justere denne under veiledning av andre skiveledere og tindevegleder godkjent i henhold til IFMGAs internasjonale plattform
- ✓ Kan finne og henviser til fagstoff om tindefriluftsliv og vurdere relevansen for kurs og føring i fjellet.
- ✓ Kan kartlegge en situasjon i høyfjellet, identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak

Generell kompetanse

Kandidaten:

- ✓ Kan planlegge og gjennomføre føring og kurs i krevende høyfjellsnatur som ansvarlig for en gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer
- ✓ Kan utføre sitt arbeid som skiveleder etter utvalgte målgruppers behov og forutsetninger nasjonalt og internasjonalt
- ✓ Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper, andre fagfeller innen tindefriluftslivet, andre skiveledere og internasjonalt godkjente tindeveledere
- ✓ Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innen tindefriluftslivet og delta i diskusjoner om utvikling av god praksis i skivelederyrket med andre skiveledere og internasjonalt godkjente tindeveledere
- ✓ Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling, innen friluftsliv og reiseliv

7. Læringsutbyttebeskrivelse for hvert emne

8.1. Emne 1 Grunnemne

Kunnskaper

Kandidaten:

- Har kunnskap om fjellgrunn, flora og fauna som anvendes i friluftslivsveiledning
- Har kunnskap om verdiforankring, natur- og kulturforståelse og pedagogiske metoder som brukes innen friluftslivsveiledning
- Har kunnskap om situasjonsbestemt og erfaringsbasert læring som anvendes innen friluftslivsveiledning
- Har kunnskap om risikoforståelse og risikohåndtering som anvendes i det skadeforebyggende arbeidet
- Har kunnskap om gruppeprosesser og begrepet deltagelse og medansvar, som anvendes innen skivegledeyrket
- Har kunnskap om begreper, teorier og metoder som brukes innen organisert skredredning og den helhetlige og balanserte fjellredningstjenesten i Norge vinterstid
- Har kunnskap om krav til kvalitet, funksjon og bruk av redningsutstyr og sikkerhetsutstyr i forbindelse med ferdsel i skredutsatt terreng
- Har kunnskap om organisering og prioritering ved kameratredning i snøskred
- Har kunnskap om omvandlingsprosesser og klassifisering av snø
- Har kunnskap om værrets og terrengets betydning for ferdsel og snøskredfare
- Har kunnskap om systematisering av informasjon og modeller for vurdering av snøskredfare og ferdsel i skredutsatt terreng
- Har kunnskap om begreper, teorier og metoder som brukes innen snø- og skredlære
- Har kunnskap om førstehjelp som anvendes ved skader i høyfjellet
- Har kunnskap om reise- og høydemedisin og om ernæring og væskebalanse som anvendes akutt og forebyggende
- Kan vurdere eget arbeid med friluftslivsveiledning i forhold til gjeldene normer og krav innen fagfeltet
- Kan vurdere eget arbeid med organisert skredredning og kameratredning i skred i forhold til gjeldene nasjonale og internasjonale normer og krav innen fagfeltet
- Kan vurdere eget arbeid med snø- og skredlære i forhold til gjeldene nasjonale og internasjonale normer og krav innen fagfeltet
- Kan vurdere eget arbeid med førstehjelp i høyfjellet i forhold til gjeldene nasjonale og internasjonale normer og krav innen fagfeltet
- Har kunnskap om friluftslivsveiledning som pedagogisk metode og kjennskap til skivegledeyrket
- Har kunnskap om organisert skredredning og kjennskap til nasjonale og internasjonale redningsinstanser
- Har kunnskaper om snø- og skredlære nasjonalt og internasjonalt og kjennskap til varslingstjenester og delingsverktøy
- Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om friluftslivsveiledning gjennom sin kontakt med aktuelle fagmiljø
- Kan oppdatere sin kunnskap om fjellgrunn, planter og dyr gjennom erfaring og læring i naturmiljøet
- Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om organisert skredredning og kameratredning i skred i henhold til IFMGAs internasjonale plattform og gjennom sin kontakt med aktuelle fagmiljø
- Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innen snø- og skredlære henhold til IFMGAs internasjonale plattform og gjennom sin kontakt med aktuelle fagmiljø
- Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innen førstehjelp i høyfjellet henhold til IFMGAs internasjonale plattform og gjennom sin kontakt med aktuelle fagmiljø
- Kjenner til historien til friluftslivsveiledning, dets tradisjoner, verdier, egenart og friluftslivsveiledning sitt virkefelt og plass i pedagogisk sammenheng
- Kjenner til kultur- og naturbrukshistorie, tradisjoner, verdier, egenart og friluftslivets betydning og rolle i samfunnet
- Kjenner til norsk og alpin friluftslivshistorie, tradisjoner og plass i det norske og internasjonale samfunnet
- Kjenner historien til organisert skredredning og kameratredning i skred, dets tradisjoner og organisert skredredning sitt virkefelt og plass i samfunnet nasjonalt og internasjonalt
- Kjenner historien til førstehjelp i høyfjellet, dets tradisjoner, verdier, egenart og førstehjelp i høyfjellets virkefelt og plass i samfunnet nasjonalt og internasjonalt
- Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen pedagogisk forståelse og anvendelse
- Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen historisk, filosofisk og verdiorientert forståelse av tindefriluftsliv
- Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen organisert skredredning og kameratredning i skred og snø og skredlære

Ferdigheter

Kandidaten:

- Kan gjøre rede for sine faglige valg innen friluftslivsveiledning knyttet til historisk, filosofisk og verdiorientert forståelse av tindefriluftslivet
- Kan gjøre rede for sine faglige valg i formidling av tema knyttet til fjellgrunn, flora og fauna
- Kan gjøre rede for sine faglige valg innen organisert skredredning, kameratredning i skred og snø og skredlære
- Kan gjøre rede for sine faglige valg innen førstehjelp i høyfjellet
- Kan reflektere over egen utøvelse av friluftslivsveiledning og justere denne under veiledning av andre friluftslivsveiledere, skivegledere eller tindevegledere godkjent i henhold til IFMGAs internasjonale plattform
- Kan reflektere over egen utøvelse av organisert skredredning og kameratredning i skred og justere denne under veiledning av kvalifiserte medlemmer av fjellredningstjenesten, skivegleder eller tindevegleder godkjent i henhold til IFMGAs internasjonale plattform
- Kan reflektere over egen faglig utøvelse innen organisert skredredning og kameratredning i skred og justere denne ved erfaringsdeling og etterarbeid i samarbeid med kollegaer og fagfeller i ulike etater
- Kan reflektere over egen utøvelse av førstehjelp i høyfjellet og justere denne under veiledning av helsefaglig personell, andre skivegledere eller tindevegledere godkjent i henhold til IFMGAs internasjonale plattform
- Kan finne og henviser til fagstoff om friluftslivsveiledning og vurdere relevansen for opplæring og aktiviteter innen friluftslivsveiledning
- Kan finne og henviser til fagstoff om fjellgrunn, flora og fauna og vurdere relevansen for yrkesutøvelsen
- Kan finne og henviser til fagstoff om historie, verdigrunnlag og filosofi og vurdere relevansen for yrkesutøvelsen
- Kan finne og henviser til fagstoff om organisert skredredning og kameratredning i skred og vurdere relevansen for opplæring og aktiviteter innen skredredning, nasjonalt og internasjonalt
- Kan finne og henviser til fagstoff om snø- og skredlære og vurdere relevansen for opplæring og aktiviteter innen snø- og skredlære, nasjonalt og internasjonalt
- Kan finne og henviser til fagstoff om førstehjelp i høyfjellet og vurdere relevansen for opplæring og aktiviteter innen førstehjelp i høyfjellet, nasjonalt og internasjonalt
- Kan kartlegge en skredsituasjon og identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette prioriterte tiltak
- Kan kartlegge en situasjon hvor snø- og skredlære kreves, identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette tiltak
- Kan kartlegge en situasjon som krever førstehjelp i høyfjellet, identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette tiltak

Generell kompetanse

Kandidaten:

- Kan planlegge og gjennomføre opplæring og aktiviteter med friluftslivsveiledning som pedagogisk metode som ansvarlig for en gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer, nasjonalt og internasjonalt
- Kan planlegge og gjennomføre ferdråd som deltaker eller leder i gruppe i tråd med etiske krav og retningslinjer
- Kan planlegge og gjennomføre opplæring og øvelser innen organisert skredredning og kameratredning i skred nasjonalt og internasjonalt som deltaker eller ansvarlig for en gruppe og i tråd med etiske krav
- Kan planlegge og gjennomføre opplæring og aktiviteter innen snø- og skredlære, nasjonalt og internasjonalt som ansvarlig for en gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer som inngår i IFMGAs internasjonale plattform
- Kan planlegge og gjennomføre opplæring og aktiviteter innen førstehjelp i høyfjellet nasjonalt og internasjonalt som ansvarlig for en gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer som inngår i IFMGAs internasjonale plattform og gjeldene normer og krav, nasjonalt og internasjonalt
- Kan legge til rette for opplæring, ferd etter evne og aktiviteter innen friluftslivsveiledning etter utvalgte målgruppers behov nasjonalt og internasjonalt
- Kan legge til rette for opplæring og aktiviteter innen organisert skredredning og kameratredning i skred etter utvalgte målgruppers behov nasjonalt og internasjonalt
- Kan legge til rette for opplæring og aktiviteter innen snø- og skredlære etter utvalgte målgruppers behov nasjonalt og internasjonalt
- Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper, andre fagfeller innen friluftslivsveiledning andre skivegleidere eller med andre internasjonalt godkjente tindevegleidere
- Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper, andre fagfeller innen organisert skredredning og med andre skivegleidere og internasjonalt godkjente tindevegleidere
- Kan bygge relasjoner i samspill med fagfeller i andre etater innen organisert skredredning og kameratredning i skred samt med involverte og pårørende
- Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper, andre fagfeller innen snø- og skredlære, med skivegleidere og med andre internasjonalt godkjente tindevegleidere
- Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn i friluftslivsveiledning og delta i diskusjoner om utvikling av god praksis for ferd etter evne
- Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innen organisert skredredning og kameratredning i skred og delta i diskusjoner med andre skivegleidere og med internasjonalt godkjente tindevegleidere om utvikling av god praksis i fagfeltet
- Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innen snø- og skredlære og delta i diskusjoner med andre skivegleidere og med internasjonalt godkjente tindevegleidere om utvikling av god praksis i fagfeltet
- Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innen førstehjelp i høyfjellet og delta i diskusjoner med andre skivegleidere og med internasjonalt godkjente tindevegleidere om utvikling av god praksis i fagfeltet
- Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling ved bruk av kunnskap og ferdigheter om friluftslivsveiledning
- Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling ved bruk av kunnskap og ferdigheter om det historiske, filosofiske og verdimesige grunnlaget for tindefriluftslivet
- Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling ved bruk av kunnskap og ferdigheter om snø- og skredlære

Undervisningsformer og læringsaktiviteter

- Plenumsundervisning
- Plenumsdiskusjoner
- Praktisk utførelse
- Erfaringsdeling
- Oppgaveløsning enkeltvis og i gruppe
- Studentpresentasjon
- Logg
- Rollespill
- Egenutvikling

Gjennom praktisk og teoretisk undervisning, praktisk utførelse, selvstudium og gruppearbeid skal studentene utfordres på, og tilegne seg kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse i emnet. Det vil bli lagt vekt på praktisk utførelse, diskusjon i grupper og erfaringsutvekslinger i plenum.

Arbeidskrav:

- 100% oppmøte og aktiv deltakelse ved gjennomgang av alle hovedtema for emnet på samlingene
- Vurderingskriterier i henhold til alle hovedtema som inngår i emnet
- Arbeidskrav må være gjennomført og godkjent før studenten kan ta emneeksamen

Vurderingsform:

Arbeidskrav vurderes til godkjent/ikke godkjent

Emneeksamen:

Skriftlig individuell hjemmeeksamen blir vurdert med utgangspunkt i vurderingskriteriene og danner grunnlaget for karakteren i emnet. Skriftlig emneeksamen vurderes etter karakterskalaen med A - F hvor A er beste karakter og F er stryk. Studenten får en skriftlig tilbakemelding samt en bokstavkarakter innen 4 uker etter at oppgaven ble mottatt. Karakter på emneeksamen er emnekarakter som føres på vitnemålet.

Vurderingsform:

Emneeksamen vurderes etter karakterskalaen med A – F, hvor A er beste karakter og F er stryk.

Litteratur:

Friluftsliv - En dannelsesreise

Nils Faarlund, 2015. www.ljaforlag.no
ISBN 978-82-999761-1-4

Friluftsliv, kultur og samfunn

Bjørn Tordsson, 2010, utg. 4. Cappelen Damm AS.
ISBN 9788276348941

Arven og gleden - et festskrift til naturen

Dahle, Børge, Dahle, Øystein, Faarlund, Nils, Jensen, Aage, Næss, Siri, Setreng, Sigmund K., Wagle, Finn – Vigemostad og Bjørke AS. 2010.
ISBN 9788251925501

Brelære. Bre, landskap, klimaendringer og datering

Atle Nesje. 2.utg. 2011. Høyskoleforlaget.
ISBN 9788276349467

Fjellet flora-fauna-geologi

Honoraa Bjercknes Hamre. Cappelen forlag.
ISBN 978-82-02-25530-5

Bestemmelsesnøkkel for spor og sportegn

Roy Nordbakke, 2007. Aschehoug forlag.
ISBN 9788203308260

Førstehjelp på tur. Fjell-, høyde- og reisemedisin

Øyvind S. Bruland og Lena Fauske, 2019. Fri Flyt forlag.
ISBN 9788293090762

Travel at high altitude

MEDEX, 2008.

(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Ute! Friluftsliv - pedagogiske, historiske og sosiologiske perspektiver

Horgen, A., Fasting, M., Lundhaug, T., Magnussen, L., & Østrem, K. (2019). Fagbokforlaget
ISBN 9788245017557

Friluftsliv og guiding i natur

Leif Inge Magnussen og Thomas Vold (red). Universitetsforlaget.
ISBN 978-82-15-028682-2

Transparent guiding: contributions to theory of nature guide practice

H.S. Løvoll & O. Einang, 2021. Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism
<https://doi.org/10.1080/15022250.2021.1955738>

(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Gjestens aksept av risiko ved guidede turer

Skiveglederoppgave. Helge Skogseth Berg, 2022

(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Temaet snø, snøskred, redning, snøobservasjon og skredvarsling er grundig gjennomgått både tekst og bilder på <http://www.varsom.no/snoskredskolen/> og nettstedets innhold er å betrakte som pensum i tillegg til bøker/publikasjoner listet opp under pkt.3. Merk deg spesielt faktaarkene (pptx filer) som ligger under fanen kursmateriell og film. *

NB! Det anbefales å begynne med varsom.no/snoskredskolen sitt innhold. Resten av pensum under pkt. 3.3 vil da bli enklere å forstå og overlappende pensum kan legges mindre vekt på.

Røde kors skredkort

Ressursgruppe skred, NRKH

(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Skikompis. Snøskred og trygg ferdsel

Christer Lundberg Nes, 2018. Fri Flyt forlag.
ISBN 9788293090687

Staying alive in avalanche terrain, 3rd edition * Bruce Tremper, 2018

www.mountaineersbooks.com

ISBN 978-1-68051-138-3

Allen og Mikes` s Avalanche Book. A guide to stay safe in avalanche terrain

Allen O`Bannon and Mike Clelland, 2012. Falconguides.

ISBN 978-0-7627-7999-4

Nasjonale veileder for redningstjenesten ved snøskredulykker

Hovedredningssentralen, 2019

(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Varsling og prioritering av redningsressurser ved snøskredulykker

Albert Lunde og Christen Tellefsen, 2017

(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Risikostyring og HMS i naturbasert reiseliv - en håndbok

Arild Røkenes og Sigmund Andersen, Septentrio reports no.1, 2019

(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Practical knowledge about snow and avalanches.

What are the improvements in the last Century or do we still use well-known findings?

Peter Höller ,BFW, Department Natural Hazards

(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

AvaLife—A new multi-disciplinary approach supported by accident and field test data to optimize survival chances in rescue and first aid of avalanche patients.

Genswein, M., Macias, D., McIntosh, S., Reiweger, I., Hetland, A., & Paal, P. (2022)

International Journal of Environmental Research and Public Health, 19(9), 5257. MDPI AG.

(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

8.2. Emne 2 Ski

Kunnskaper

Kandidaten:

- Har kunnskap om begreper, teorier og metoder som anvendes innen alpin og nordisk skiferd i skogkledd, alpint og arktisk miljø
- Har kunnskap om valg, håndtering, stell og reparasjon av utstyr til alpin og nordisk skiferd
- Har kunnskap om ernæring, ly og leir anvendt innen alpin og nordisk skiferd
- Har kunnskap om alpin og nordisk skiferdsel og kameratredning på islagt vann
- Har kunnskap om orientering, vei og sporvalg som anvendes innen alpin og nordisk skiferd
- Har kunnskap om den norske metode som pedagogisk verktøy for snøforståelse
- Har kunnskap om arbeidsmønster for systematisering av relevant informasjon for sikkerhet og kvalitet som anvendes innen alpin og nordisk skiferd
- Har kunnskap om begreper, teorier og metoder som brukes innen alpin svingteknikk
- Har kunnskap om motorikk knyttet til ulike svingtyper innen alpin svingteknikk
- Har kunnskap om skiferdighet og fartskontroll i preparert og upreparert terreng
- Har kunnskap om opptreden og sikkerhet i alpinanlegg samt skadeforebyggende arbeid innen alpin skiferdsel
- Har kunnskap om begreper, teorier og metoder som brukes innen skiferd på bre
- Har kunnskap om bre- og snølære som anvendes innen skiferdsel på bre,
- Har kunnskap om rutiner for skiferdsel og orientering på snødekt bre
- Har kunnskap om vei og sporvalg i et skadeforebyggende perspektiv ved skiferdsel på bre
- Har kunnskap om metoder, utstyr og håndtering av utstyr for skiferdsel og kameratredning på snødekt bre
- Kan vurdere eget arbeid som veileder innen alpin og nordisk skiferd inkludert arktiske strøk, i forhold til gjeldende lover og regler
- Kan vurdere eget arbeid med HMS i forhold til gjeldende lover og forskrifter
- Kan vurdere eget arbeid som veileder innen skiferd på bre i forhold til gjeldende nasjonale og internasjonale normer og krav innen fagfeltet
- Har kunnskap om alpin og nordisk skiferd nasjonalt og internasjonalt og kjennskap til kurs og føring innen alpin og nordisk skiferd
- Har kunnskap om alpin og nordisk skiferd på bre nasjonalt og internasjonalt og kjennskap til kurs og føring innen alpin og nordisk skiferd på bre
- Har kunnskap om alpin svingteknikk og kjennskap til kurs innen alpin svingteknikk
- Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innen alpin og nordisk skiferd henhold til IFMGAs internasjonale plattform
- Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innen skiferd på bre henhold til IFMGAs internasjonale plattform og gjennom sin kontakt med aktuelle fagmiljø
- Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innen alpin svingteknikk gjennom sin kontakt med aktuelle fagmiljø
- Kjenner historien til alpin og nordisk skiferd, tradisjoner, verdier, egenart og alpin og nordisk skiferd sitt virkefelt og plass i samfunnet nasjonalt og internasjonalt
- Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen alpin og nordisk skiferd
- Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen alpin svingteknikk
- Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen sikker skiferd på bre

Ferdigheter

Kandidaten:

- Kan gjøre rede for sine faglige valg innen alpin og nordisk skiferd
- Kan gjøre rede for sine faglige valg innen alpin svingteknikk
- Kan gjøre rede for sine faglige valg innen skiferd på bre
- Kan reflektere over egen utøvelse av alpin og nordisk skiferd og justere denne under veiledning av tindevegleder godkjent i henhold til IFMGAs internasjonale plattform
- Kan reflektere over egen utøvelse innen alpin svingteknikk og justere denne under veiledning av tindevegleder godkjent i henhold til IFMGAs internasjonale plattform og andre relevante fagfeller som skilærere godkjent i henhold til ISIAS internasjonale plattform
- Kan reflektere over eget virke innen skiferd på bre og justere denne under veiledning av tindevegleder godkjent i henhold til IFMGAs internasjonale plattform
- Kan finne og henviser til fagstoff om alpin og nordisk skiferd og vurdere relevansen for opplæring og aktiviteter innen alpin og nordisk skiferd nasjonalt og internasjonalt
- Kan finne og henviser til fagstoff om alpin svingteknikk og vurdere relevansen for opplæring og aktiviteter innen alpin svingteknikk
- Kan finne og henviser til fagstoff om skiferd på bre og vurdere relevansen for opplæring og aktiviteter innen skiferd på bre nasjonalt og internasjonalt
- Kan kartlegge en situasjon på alpin og nordisk skiferd, identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette tiltak
- Kan kartlegge utførelsen av alpin svingteknikk, identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette tiltak
- Kan kartlegge en situasjon tilknyttet skiferd på bre, identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette tiltak

Generell kompetanse

Kandidaten:

- Kan planlegge og gjennomføre opplæring og aktiviteter innen alpin og nordisk skiferd nasjonalt og internasjonalt som ansvarlig for en gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer som inngår i IFMGAs internasjonale plattform og gjeldende normer og krav
- Kan planlegge og gjennomføre opplæring og aktiviteter innen alpin svingteknikk som ansvarlig for en gruppe og i tråd med gjeldende retningslinjer, normer og etiske krav, nasjonalt og internasjonalt.
- Kan planlegge og gjennomføre opplæring og aktiviteter innen skiferd på bre nasjonalt og internasjonalt som ansvarlig for en gruppe og i tråd med etiske krav, gjeldende normer og retningslinjer som inngår i IFMGAs internasjonale plattform
- Kan legge til rette for opplæring og aktiviteter innen alpin og nordisk skiferd etter utvalgte målgruppers forutsetninger og behov nasjonalt og internasjonalt
- Kan legge til rette for opplæring og aktiviteter innen alpin svingteknikk etter utvalgte målgruppers forutsetninger og behov
- Kan legge til rette for opplæring og aktiviteter innen skiferd på bre etter utvalgte målgruppers forutsetninger og behov nasjonalt og internasjonalt
- Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper, andre fagfeller innen alpin og nordisk skiferd og med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere

- Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper, andre fagfeller innen alpin svingteknikk, med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere
- Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innen alpin og nordisk skiferd, samt delta i diskusjoner med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere om utvikling av god praksis i fagfeltet
- Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innen alpin svingteknikk og delta i diskusjoner om utvikling av god praksis i fagfeltet med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere
- Kan utveksle synspunkter og delta i diskusjoner om utvikling av god praksis innen skiferd på bre med likesinnede, andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere
- Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling ved bruk av kunnskap og ferdigheter om alpin og nordisk skiferd i høyfjellet

Undervisningsformer og læringsaktiviteter

- Plenumsundervisning
- Plenumsdiskusjoner
- Praktisk utførelse
- Erfaringsdeling
- Oppgaveløsning enkeltvis og i gruppe
- Studentpresentasjon
- Logg
- Rollespill
- Egenutvikling

Gjennom praktisk og teoretisk undervisning, praktisk utførelse, selvstudium og gruppearbeid skal studentene utfordres på og tilegne seg kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse i emnet. Det vil bli lagt vekt på praktisk utførelse, diskusjon i grupper og erfaringsutvekslinger i plenum.

Arbeidskrav:

- 100% oppmøte og aktiv deltakelse ved gjennomgang av alle hovedtema for emnet på samlingene
- Studenten skal dokumentere minimum tre lengre og komplekse turer. . Med lengre og komplekse turer mens eksempelvis: Jostedalsbreen på langs som en lang og kompleks nordisk skitur på bre, Høgruta i Jotunheimen som en lang og kompleks alpin skiferd på bre.
- Vurderingskriterier i henhold til alle hovedtema som inngår i emnet
- Arbeidskrav må være gjennomført og godkjent før studenten kan ta emneeksamen

Vurderingsform:

Arbeidskrav vurderes til godkjent/ikke godkjent

Emneeksamen:

Skriftlig individuell hjemmeeksamen blir vurdert med utgangspunkt i vurderingskriteriene og danner grunnlaget for karakteren i emnet. Skriftlig emneeksamen vurderes etter karakterskalaen med A - F hvor A er beste karakter og F er stryk. Studenten får en skriftlig tilbakemelding samt en bokstavkarakter innen 4 uker etter at oppgaven ble mottatt. Karakter på emneeksamen er emnekarakter som føres på vitnemålet.

Vurderingsform:

Emneeksamen vurderes etter karakterskalaen med A – F, hvor A er beste karakter og F er stryk.

Litteratur:

Friluftslivsveiledning vinterstid *

Andrè Horgen, 2009. Høyskoleforlaget
ISBN 9788276347999

Ekspedisjonshåndboka

Børge Ousland, 2014. Gyldendal forlag.
ISBN 978-82-05-43013-6

Artikkel om brennere, kjeler og kullos *

Randulf Valle, 2012
(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

To planker og en lidenskap. Skiløpingens historie

Roland Huntford, 2006. Aschehoug forlag
ISBN 978-82-03-20945-1

«I Norge har lapperne først indført skierne» *

Hartvig Birkely, 1994. Idut forlag
ISBN 82-7601-011-3

Friluftslivsveiledning vinterstid, kap.14

Kulturhistoriske perspektiver på vinterfriluftslivet
Andrè Horgen, 2010. Høyskoleforlaget
(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Den alpine lærevei: Alpin skiteknikk

Gunhild Harman, 2010. Harman ski forlag
ISBN 9788230315712

8.3. Emne 3 Praksis

Kunnskaper

Kandidaten:

- Har kunnskap om observasjonsteknikker som anvendes ved praksis

Ferdigheter

Kandidaten:

- Kan gjøre rede for sine faglige valg som skivegleder i praksis
- Kan reflektere over egen faglig utøvelse av kurs og føring som skivegleder i praksis og justere denne under veiledning av godkjent tindevegleder
- Kan bidra til å kartlegge en situasjon i praksis og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak

Generell kompetanse

Kandidaten:

- Kan planlegge og gjennomføre yrkesrettede arbeidsoppgaver i samarbeid med godkjent tindevegleder og i tråd med etiske krav og retningslinjer
- Kan utføre praksisarbeid som skivegleder etter utvalgte målgruppers forutsetninger og behov i samarbeid med godkjent tindevegleder
- Kan bygge relasjoner til tindevegleder og andre praksiskandidater på tvers av fag og eksterne målgrupper
- Kan utveksle synspunkt og erfaring med skivegledere og tindevegledere og delta i diskusjoner om faglig og personlig utvikling
- Kan bidra til en yrkesetisk forståelse for skivegledereyrket

Undervisningsformer og læringsaktiviteter

- Praktisk utførelse
- Erfaringsdeling
- Logg
- Oppgaveløsning enkeltvis og i gruppe

Gjennom forberedelser, praktisk utførelse med oppgaveløsning og erfaringsdeling skal studentene utfordres på, og tilegne seg kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse i emnet. Det vil bli lagt vekt på praktisk utførelse og oppgaveløsning.

Arbeidskrav

- Alle studenter skal levere en plan for praksisperioden
- Alle studenter skal utarbeide egne læringsmål for praksisperioden
- Alle studenter skal skrive individuell refleksjonslogg fra praksis
- Praksis er obligatorisk og fravær over 10 % må tas igjen
- Vurderingskriterier i henhold til alle læringsutbytteskrivelser
- Refleksjonslogg skal gjennomføres/utarbeides fortløpende og arbeidskravene må være gjennomført og godkjent innen 4 uker etter avsluttet praksis

Vurderingsform

Arbeidskrav vurderes til bestått/ikke bestått.

Emneeksamen

Arbeidskrav er emneeksamen

8.4. Emne 4 Fordypningsoppgave**Kunnskaper**

Kandidaten:

- Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innenfor et selvvalgt tema relatert til skivegledereyrket
- Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innenfor selvvalgt tema relatert til skivegledereyrket

Ferdigheter

Kandidaten:

- Kan finne og henvise til fagstoff om selvvalgt tema innenfor tindefrilevning og vurdere relevansen for kurs og føring i fjellet
- Kan kartlegge og identifisere faglige problemstillinger innenfor et selvvalgt tema relatert til skivegledereyrket

Generell kompetanse

Kandidaten:

- Kan planlegge arbeidsoppgaver innenfor selvvalgt tema i tråd med etiske krav og retningslinjer
- Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper innenfor selvvalgt tema relatert til skivegledereyrket
- Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling innenfor selvvalgt tema relatert til skivegledereyrket

Undervisningsformer og læringsaktiviteter

- Oppgaveløsning enkeltvis

Arbeidskrav

Innen fastsatt tidspunkt må studentene ha levert forslag til problemstilling, som godkjennes av faglærer. Problemstillingen må ta utgangspunkt i tema og læringsutbyttebeskrivelser fra studieplanen. Problemstilling for fordypningsoppgaven må være godkjent av rektor i løpet av fjerde semester.

Vurderingsform:

Arbeidskrav vurderes til godkjent/ikke godkjent.

Emneeksamen:

1 skriftlig individuell innleveringsoppgave hvor en selvvalgt problemstilling i ett eller flere emner inngår. Studentene arbeider fritt og selvstendig med fordypningsoppgaven i løpet av studiet. Problemstilling for fordypningsoppgaven er godkjent av rektor i løpet av fjerde semester. Fordypningsoppgaven må være bestått før studentene kan motta vitnemål.

Vurderingsform:

Emneeksamen vurderes etter karakterskalaen med A – F, hvor A er beste karakter og F er stryk.

9. Den indre sammenhengen i utdanningen

Beskrivelse av sammenhengen mellom læringsutbyttebeskrivelsene på emnenivå og det totale læringsutbytte for utdanningen:

Læringsutbyttet beskriver de kvalifikasjoner kandidaten skal ha oppnådd etter endt utdanning og er sortert i kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Læringsutbyttet er brutt ned til læringsutbyttebeskrivelser på emnenivå for hvert enkelt emne i fagskoleutdanningen.

Tabellen under viser sammenhengen mellom NKR`s læringsutbyttebeskrivelser for Fagskole 2, det totale læringsutbytte for utdanningen og læringsutbyttebeskrivelsene på emnenivå.

Beskrivelse av sammenhengen mellom læringsutbyttebeskrivelsene på emnenivå og det totale læringsutbytte for utdanningen:

Læringsutbytte beskriver de kvalifikasjoner kandidaten skal ha etter endt utdanning og er sortert i kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Læringsutbyttet er brutt ned i læringsutbyttebeskrivelser på emnenivå for hvert enkelt emne i fagskoleutdanningen.

Tabellen under viser sammenhengen mellom NKR`s læringsutbyttebeskrivelser for Fagskole 2, det totale læringsutbytte for utdanningen og læringsutbyttebeskrivelsene på emnenivå.

NKR Fagskole 2	Overordnet LUB for skivegleder
Kunnskap	
Kandidaten	Kandidaten
<ul style="list-style-type: none"> Har kunnskap om begreper, teorier, modeller, prosesser og verktøy som anvendes innenfor et spesialisert fagområde 	<ul style="list-style-type: none"> Har kunnskap om begreper og teorier innen tindefriluftsliv, prosesser og verktøy som anvendes ved utøvelse av skiveglederyrket
LUB for emnet	
Emne 1 Grunnemne <ul style="list-style-type: none"> Har kunnskap om fjellgrunn, flora og fauna som anvendes innen friluftslivsveiledning Har kunnskap om verdiforankring, natur- og kulturforståelse og pedagogiske metoder som brukes innen friluftslivsveiledning Har kunnskap om situasjonsbestemt og erfaringsbasert læring som anvendes innen friluftslivsveiledning Har kunnskap om risikoforståelse og risikohåndtering som anvendes i det skadeforebyggende arbeidet Har kunnskap om gruppeprosesser og begrepet deltagelse og medansvar, som anvendes innen skiveglederyrket Har kunnskap om begreper, teorier og metoder som brukes innen organisert skredredning Har kunnskap om den helhetlige og balanserte fjellredningstjenesten i Norge vinterstid Har kunnskap om krav til kvalitet, funksjon og bruk av redningsutstyr til kameratredning i skred Har kunnskap om krav til kvalitet, funksjon og bruk av sikkerhetsutstyr i skredutsatt terreng Har kunnskap om organisering og prioritering ved kameratredning i snøskred Har kunnskap om omvandlingsprosesser og klassifisering av snø Har kunnskap om værrets og terrengets betydning for ferdsel og snøskredfare Har kunnskap om systematisering av informasjon og modeller for vurdering av snøskredfare og ferdsel i skredutsatt terreng Har kunnskap om begreper, teorier og metoder som brukes innen snø- og skredlære Har kunnskap om førstehjelp som anvendes ved skader i høyfjellet Har kunnskap om ernæring og væskebalanse i medisinsk perspektivet Har kunnskap om reise- og høydemedisin som anvendes akutt og forebyggende 	
Emne 2 Ski <ul style="list-style-type: none"> Har kunnskap om begreper, teorier og metoder som anvendes innen alpin og nordisk skiferd i skogkledd, alpint og arktisk miljø Har kunnskap om valg, håndtering, stell og reparasjon av utstyr til alpin og nordisk skiferd Har kunnskap om ernæring, ly og leir anvendt innen alpin og nordisk skiferd Har kunnskap om alpin og nordisk skiferdsel og kameratredning på islagt vann Har kunnskap om orientering, vei og sporvalg som anvendes innen alpin og nordisk skiferdsel Har kunnskap om den norske metode som pedagogisk verktøy for snøforståelse Har kunnskap om arbeidsmønster for systematisering av relevant informasjon for sikkerhet og kvalitet som anvendes innen alpin og nordisk skiferdsel Har kunnskap om begreper, teorier og metoder som brukes innen alpin svingteknikk Har kunnskap om motorikk knyttet til ulike svingtyper innen alpin svingteknikk Har kunnskap om skiferdighet og fartskontroll i preparert og upreparert terreng Har kunnskap om opptreden og sikkerhet i alpinanlegg samt skadeforebyggende arbeid innen alpin skiferdsel Har kunnskap om begreper, teorier og metoder som brukes innen skiferd på bre Har kunnskap om bre- og snølære som anvendes innen skiferdsel på bre, Har kunnskap om rutiner for skiferdsel og orientering på snødekt bre Har kunnskap om vei og sporvalg i et skadeforebyggende perspektiv ved skiferdsel på bre Har kunnskap om metoder, utstyr og håndtering av utstyr for skiferdsel og kameratredning på snødekt bre 	
Emne 4 Praksis <ul style="list-style-type: none"> Har kunnskap om observasjonsteknikker som anvendes ved praksis 	
Emne 5 Fordypningsoppgave <ul style="list-style-type: none"> Har kunnskap om oppbygging av fordypningsoppgaven med innledning, teori, drøfting og oppsummering 	
NKR Fagskole 2	Overordnet LUB for skivegleder
Kunnskap	
Kandidaten	Kandidaten
<ul style="list-style-type: none"> Kan vurdere eget arbeid i forhold til gjeldende normer og krav 	<ul style="list-style-type: none"> Kan vurdere eget arbeid som skivegleder opp mot gjeldende lover og forskrifter
LUB for emnet	
Emne 1 Grunnemne <ul style="list-style-type: none"> Kan vurdere eget arbeid med friluftslivsveiledning i forhold til gjeldene normer og krav innen fagfeltet 	

<ul style="list-style-type: none"> • Kan vurdere eget arbeid med organisert skredredning i forhold til gjeldene nasjonale og internasjonale normer og krav innen fagfeltet • Kan vurdere eget arbeid med kameratredning i skred i forhold til gjeldene nasjonale og internasjonale normer og krav innen fagfeltet • Kan vurdere eget arbeid med snø- og skredlære i forhold til gjeldene nasjonale og internasjonale normer og krav innen fagfeltet • Kan vurdere eget arbeid med førstehjelp i høyfjellet i forhold til gjeldene nasjonale og internasjonale normer og krav innen fagfeltet <p>Emne 2 Ski</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan vurdere eget arbeid som veileder innen alpin og nordisk skiferd inkludert arktiske strøk, i forhold til gjeldende lover og regler • Kan vurdere eget arbeid med HMS i forhold til gjeldende lover og forskrifter • Kan vurdere eget arbeid som veileder innen skiferd på bre i forhold til gjeldene nasjonale og internasjonale normer og krav innen fagfeltet <p>Emne 5 Fordypningsoppgave</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan vurdere relevansen av egen fordypningsoppgave i forhold til gjeldende normer og krav 	
NKR Fagskole 2	Overordnet LUB for skivegleder
Kunnskap	
Kandidaten	Kandidaten
<ul style="list-style-type: none"> • Har bransjekunnskap og kjennskap til yrkesfeltet 	<ul style="list-style-type: none"> • Har kunnskap om skivegledeyrket og kjennskap til tindefriluftslivet
LUB for emnet	
<p>Emne 1 Grunnemne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har kunnskap om friluftslivsveiledning som pedagogisk metode og kjennskap til skivegledeyrket • Har kunnskap om organisert skredredning og kjennskap til nasjonale og internasjonale redningsinstanser • Har kunnskaper om snø- og skredlære nasjonalt og internasjonalt og kjennskap til varslingstjenester og delingsverktøy <p>Emne 2 Ski</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har kunnskap om alpin og nordisk skiferd nasjonalt og internasjonalt og kjennskap til kurs og føring innen alpin og nordisk skiferd • Har kunnskap om alpin og nordisk skiferd på bre nasjonalt og internasjonalt og kjennskap til kurs og føring innen alpin og nordisk skiferd på bre • Har kunnskap om alpin svingteknikk og kjennskap til kurs innen alpin svingteknikk 	
NKR Fagskole 2	Overordnet LUB for skivegleder
Kunnskap	
Kandidaten	Kandidaten
<ul style="list-style-type: none"> • Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap i henhold til IFMGAs internasjonale plattform og gjennom sin kontakt med aktuelle fagmiljø
LUB for emnet	
<p>Emne 1 Grunnemne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om friluftslivsveiledning gjennom sin kontakt med aktuelle fagmiljø • Kan oppdatere sin kunnskap om fjellgrunn, planter og dyr gjennom erfaring og læring i naturmiljøet • Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om organisert skredredning i henhold til IFMGAs internasjonale plattform og gjennom sin kontakt med aktuelle fagmiljø • Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innen kameratredning i skred henhold til IFMGAs internasjonale plattform og gjennom sin kontakt med aktuelle fagmiljø • Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innen snø- og skredlære henhold til IFMGAs internasjonale plattform og gjennom sin kontakt med aktuelle fagmiljø • Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innen førstehjelp i høyfjellet henhold til IFMGAs internasjonale plattform og gjennom sin kontakt med aktuelle fagmiljø <p>Emne 2 Ski</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innen alpin og nordisk skiferd henhold til IFMGAs internasjonale plattform • Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innen skiferd på bre henhold til IFMGAs internasjonale plattform og gjennom sin kontakt med aktuelle fagmiljø • Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innen alpin svingteknikk gjennom sin kontakt med aktuelle fagmiljø <p>Emne 5 Fordypningsoppgave</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innenfor et selvvalgt tema relatert til skivegledeyrket 	
NKR Fagskole 2	Overordnet LUB for skivegleder
Kunnskap	
Kandidaten	Kandidaten
<ul style="list-style-type: none"> • Kjenner til bransjens/yrkets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet 	<ul style="list-style-type: none"> • Kjenner til tindefriluftslivets historie, tradisjoner, verdier, egenart og skivegledeyrkets virkefelt og plass i samfunnet nasjonalt og internasjonalt
LUB for emnet	
<p>Emne 1 Grunnemne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kjenner til historien til friluftslivsveiledning, dets tradisjoner, verdier, egenart og friluftslivsveiledning sitt virkefelt og plass i pedagogisk sammenheng • Kjenner til kultur- og naturbrukshistorie, tradisjoner, verdier, egenart og friluftslivets betydning og rolle i samfunnet • Kjenner til norsk alpin friluftslivshistorie, tradisjoner og plass i det norske og internasjonale samfunnet • Kjenner historien til organisert skredredning, dets tradisjoner og organisert skredredning sitt virkefelt og plass i samfunnet nasjonalt og internasjonalt 	

<ul style="list-style-type: none"> • Kjenner historien til kameratredning i skred, dets tradisjoner, verdier, egenart og kameratredning i skred sitt virkefelt og plass i samfunnet nasjonalt og internasjonalt • Kjenner historien til førstehjelp i høyfjellet, dets tradisjoner, verdier, egenart og førstehjelp i høyfjellets virkefelt og plass i samfunnet nasjonalt og internasjonalt 	
Emne 2 Ski	
<ul style="list-style-type: none"> • Kjenner historien til alpin og nordisk skiferd, tradisjoner, verdier, egenart og alpin og nordisk skiferds virkefelt og plass i samfunnet nasjonalt og internasjonalt 	
NKR Fagskole 2	Overordnet LUB for skivegleder
Kunnskap	
Kandidaten	Kandidaten
<ul style="list-style-type: none"> • Har innsikt i egne utviklingsmuligheter 	<ul style="list-style-type: none"> • Har innsikt i egne utviklingsmuligheter som skivegleder
LUB for emnet	
Emne 1 Grunnemne	
<ul style="list-style-type: none"> • Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen pedagogisk forståelse og anvendelse • Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen lære om fjellgrunn, flora og fauna. • Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen historisk, filosofisk og verdiorientert forståelse av tindefriluftsliv • Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen organisert skredredning • Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen kameratredning i skred • Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen snø- og skredlære • Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen førstehjelp i høyfjellet 	
Emne 2 Ski	
<ul style="list-style-type: none"> • Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen alpin og nordisk skiferd • Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen alpin svingteknikk • Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen sikker skiferdsel på bre 	
Emne 5 Fordypningsoppgave	
<ul style="list-style-type: none"> • Har innsikt i egne utviklingsmuligheter innenfor selvvalgt tema relatert til skiveglederyrket 	
NKR Fagskole 2	Overordnet LUB for skivegleder
Ferdigheter	
Kandidaten	Kandidaten
<ul style="list-style-type: none"> • Kan gjøre rede for sine faglige valg 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan gjøre rede for sine faglige valg ved utøvelse av skiveglederyrket
LUB for emnet	
Emne 1 Grunnemne	
<ul style="list-style-type: none"> • Kan gjøre rede for sine faglige valg innen friluftslivsveiledning • Kan gjøre rede for sine faglige valg i formidling av tema knyttet til fjellgrunn, flora og fauna • Kan gjøre rede for sine faglige valg knyttet til historisk, filosofisk og verdiorientert forståelse av tindefriluftslivet • Kan gjøre rede for sine faglige valg innen organisert skredredning • Kan gjøre rede for sine faglige valg innen kameratredning i skred • Kan gjøre rede for sine faglige valg innen snø- og skredlære • Kan gjøre rede for sine faglige valg innen førstehjelp i høyfjellet 	
Emne 2 Ski	
<ul style="list-style-type: none"> • Kan gjøre rede for sine faglige valg innen alpin og nordisk skiferd • Kan gjøre rede for sine faglige valg innen alpin svingteknikk • Kan gjøre rede for sine faglige valg innen skiferd på bre 	
Emne 4 Praksis	
<ul style="list-style-type: none"> • Kan gjøre rede for sine faglige valg som skivegleder i praksis 	
Emne 5 Fordypningsoppgave	
<ul style="list-style-type: none"> • Kan gjøre rede for sine faglige valg gjennom analyse og drøfting i fordypningsoppgaven 	
NKR Fagskole 2	Overordnet LUB for skivegleder
Ferdigheter	
Kandidaten	Kandidaten
<ul style="list-style-type: none"> • Kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan reflektere over eget virke som skivegleder og justere denne under veiledning av andre skivegledere og tindevegleder godkjent i henhold til IFMGAs internasjonale plattform
LUB for emnet	
Emne 1 Grunnemne	
<ul style="list-style-type: none"> • Kan reflektere over egen utøvelse av friluftslivsveiledning og justere denne under veiledning av andre friluftslivsveiledere, skivegledere og tindevegleder godkjent i henhold til IFMGAs internasjonale plattform 	

<ul style="list-style-type: none"> • Kan reflektere over egen utøvelse av organisert skredredning og justere denne under veiledning av kvalifiserte medlemmer av fjellredningstjenesten, andre skivegledere og tindevegleder godkjent i henhold til IFMGAs internasjonale plattform • Kan reflektere over egen faglig utøvelse innen organisert skredredning og justere denne ved erfaringsdeling og etterarbeid i samarbeid med kollegaer og fagfeller i ulike etater • Kan reflektere over egen utøvelse av kameratredning i skred og justere denne under veiledning av andre skivegledere og tindevegleder godkjent i henhold til IFMGAs internasjonale plattform • Kan reflektere over egen utøvelse av førstehjelp i høyfjellet og justere denne under veiledning av helsefaglig personell, andre skivegledere og tindevegleder godkjent i henhold til IFMGAs internasjonale plattform 	
Emne 2 Ski	
<ul style="list-style-type: none"> • Kan reflektere over egen utøvelse av alpin og nordisk skiferd og justere denne under veiledning av tindevegleder godkjent i henhold til IFMGAs internasjonale plattform • Kan reflektere over egen utøvelse innen alpin svingteknikk og justere denne under veiledning av tindevegleder godkjent i henhold til IFMGAs internasjonale plattform og andre relevante fagfeller som skilærere godkjent i henhold til ISIAAs internasjonale plattform • Kan reflektere over eget virke innen skiferd på bre og justere denne under veiledning av andre skivegledere og tindevegleder godkjent i henhold til IFMGAs internasjonale plattform 	
Emne 4 Praksis	
<ul style="list-style-type: none"> • Kan reflektere over egen faglig utøvelse av kurs og føring som skivegleder i praksis og justere denne under veiledning av godkjent tindevegleder • Kan reflektere over eget arbeid med fordypningsoppgaven og justere denne under veiledning fra faglærer 	
NKR Fagskole 2	Overordnet LUB for skivegleder
Ferdigheter	
Kandidaten	Kandidaten
<ul style="list-style-type: none"> • Kan finne og henvise til informasjon og fagstoff og vurdere relevansen for en yrkesfaglig problemstilling 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan finne og henvise til fagstoff om tindefriluftsliv og vurdere relevansen for kurs og føring i fjellet nasjonalt og internasjonalt.
LUB for emnet	
Emne 1 Grunnemne	
<ul style="list-style-type: none"> • Kan finne og henvise til fagstoff om friluftslivsveiledning og vurdere relevansen for opplæring og aktiviteter innen friluftslivsveiledning • Kan finne og henvise til fagstoff om fjellgrunn, flora og fauna og vurdere relevansen for yrkesutøvelsen • Kan finne og henvise til fagstoff om historie, verdigrunnlag og filosofi og vurdere relevansen for yrkesutøvelsen • Kan finne og henvise til fagstoff om organisert skredredning og vurdere relevansen for opplæring og aktiviteter innen organisert skredredning, nasjonalt og internasjonalt • Kan finne og henvise til fagstoff om kameratredning i skred og vurdere relevansen for opplæring og aktiviteter innen kameratredning i skred, nasjonalt og internasjonalt • Kan finne og henvise til fagstoff om snø- og skredlære og vurdere relevansen for opplæring og aktiviteter innen snø- og skredlære, nasjonalt og internasjonalt • Kan finne og henvise til fagstoff om førstehjelp i høyfjellet og vurdere relevansen for opplæring og aktiviteter innen førstehjelp i høyfjellet, nasjonalt og internasjonalt 	
Emne 2 Ski	
<ul style="list-style-type: none"> • Kan finne og henvise til fagstoff om alpin og nordisk skiferd og vurdere relevansen for opplæring og aktiviteter innen alpin og nordisk skiferd nasjonalt og internasjonalt • Kan finne og henvise til fagstoff om alpin svingteknikk og vurdere relevansen for opplæring og aktiviteter innen alpin svingteknikk • Kan finne og henvise til fagstoff om skiferd på bre og vurdere relevansen for opplæring og aktiviteter innen skiferd på bre nasjonalt og internasjonalt 	
Emne 5 Fordypningsoppgave	
<ul style="list-style-type: none"> • Kan finne og henvise til fagstoff om selvvalgt tema innenfor tindefriluftsliv og vurdere relevansen for kurs og føring i fjellet 	
NKR Fagskole 2	Overordnet LUB for skivegleder
Ferdigheter	
Kandidaten	Kandidaten
<ul style="list-style-type: none"> • Kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan kartlegge en situasjon i høyfjellet, identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette tiltak
LUB for emnet	
Emne 1 Grunnemne	
<ul style="list-style-type: none"> • Kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger og foreta en beslutning knyttet til sannsynlighet og konsekvens • Kan kartlegge en situasjon hvor organisert skredredning kreves, identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette tiltak • Kan kartlegge en situasjon ved organisert skredredning og identifisere behov for valg av lederstil og kommunikasjon med media • Kan kartlegge en skredsituasjon og identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette prioriterte tiltak • Kan kartlegge en situasjon hvor snø- og skredlære kreves, identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette tiltak • Kan kartlegge en situasjon som krever førstehjelp i høyfjellet, identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette tiltak 	
Emne 2 Ski	
<ul style="list-style-type: none"> • Kan kartlegge en situasjon på alpin og nordisk skiferd, identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette tiltak • Kan kartlegge utførelsen av alpin svingteknikk, identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette tiltak • Kan kartlegge en situasjon på skiferd på bre, identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette tiltak 	
Emne 4 Praksis	

<ul style="list-style-type: none"> • Kan bidra til å kartlegge en situasjon i praksis og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak 	
Emne 5 Fordypningsoppgave <ul style="list-style-type: none"> • Kan kartlegge og identifisere faglige problemstillinger innenfor et selvvalgt tema relatert til skiveglederyrket 	
NKR Fagskole 2	Overordnet LUB for skivegleder
Generell kompetanse	
Kandidaten	Kandidaten
<ul style="list-style-type: none"> • Kan planlegge og gjennomføre yrkesrettede arbeidsoppgaver og prosjekter alene og som deltaker i gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan planlegge og gjennomføre føring og kurs i krevende høyfjellsnatur nasjonalt og internasjonalt som ansvarlig for en gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer som inngår i IFMGAs internasjonale plattform
LUB for emnet	
Emne 1 Grunnemne <ul style="list-style-type: none"> • Kan planlegge og gjennomføre opplæring og aktiviteter med friluftslivsveiledning som pedagogisk metode som ansvarlig for en gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer, nasjonalt og internasjonalt • Kan planlegge og gjennomføre ferdråd som deltaker eller leder i gruppe i tråd med etiske krav og retningslinjer • Kan planlegge og gjennomføre opplæring og øvelser innen organisert skredredning nasjonalt og internasjonalt som deltaker eller ansvarlig for en gruppe og i tråd med etiske krav • Kan planlegge og gjennomføre opplæring og aktiviteter innen kameratredning i skred nasjonalt og internasjonalt som ansvarlig for en gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer som inngår i IFMGAs internasjonale plattform og gjeldene normer og krav, nasjonalt og internasjonalt • Kan planlegge og gjennomføre opplæring og aktiviteter innen snø- og skredlære, nasjonalt og internasjonalt som ansvarlig for en gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer som inngår i IFMGAs internasjonale plattform • Kan planlegge og gjennomføre opplæring og aktiviteter innen førstehjelp i høyfjellet nasjonalt og internasjonalt som ansvarlig for en gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer som inngår i IFMGAs internasjonale plattform og gjeldene normer og krav, nasjonalt og internasjonalt. 	
Emne 2 Ski <ul style="list-style-type: none"> • Kan planlegge og gjennomføre opplæring og aktiviteter innen alpin og nordisk skiferd nasjonalt og internasjonalt som ansvarlig for en gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer som inngår i IFMGAs internasjonale plattform og gjeldene normer og krav • Kan planlegge og gjennomføre opplæring og aktiviteter innen alpin svingteknikk som ansvarlig for en gruppe og i tråd med gjeldene retningslinjer, normer og etiske krav, nasjonalt og internasjonalt. • Kan planlegge og gjennomføre opplæring og aktiviteter innen skiferd på bre nasjonalt og internasjonalt som ansvarlig for en gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer som inngår i IFMGAs internasjonale plattform og gjeldene normer og krav 	
Emne 4 Praksis <ul style="list-style-type: none"> • Kan planlegge og gjennomføre yrkesrettede arbeidsoppgaver i samarbeid med godkjent tindevegleder og i tråd med etiske krav og retningslinjer 	
Emne 5 Fordypningsoppgave <ul style="list-style-type: none"> • Kan planlegge arbeidsoppgaver innenfor selvvalgt tema i tråd med etiske krav og retningslinjer 	
NKR Fagskole 2	Overordnet LUB for skivegleder
Generell kompetanse	
Kandidaten	Kandidaten
<ul style="list-style-type: none"> • Kan utføre arbeidet etter utvalgte målgruppers behov 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan utføre sitt arbeid som skivegleder etter utvalgte målgruppers behov og forutsetninger nasjonalt og internasjonalt
LUB for emnet	
Emne 1 Grunnemne <ul style="list-style-type: none"> • Kan legge til rette for opplæring og aktiviteter innen friluftslivsveiledning etter utvalgte målgruppers behov nasjonalt og internasjonalt • Kan velge ferd etter evne etter utvalgte målgruppers behov og forutsetninger • Kan legge til rette for opplæring og aktiviteter innen organisert skredredning etter utvalgte målgruppers behov nasjonalt og internasjonalt • Kan legge til rette for opplæring og aktiviteter innen kameratredning i skred etter utvalgte målgruppers behov nasjonalt og internasjonalt • Kan legge til rette for opplæring og aktiviteter innen snø- og skredlære etter utvalgte målgruppers behov nasjonalt og internasjonalt • Kan legge til rette for opplæring og aktiviteter innen førstehjelp i høyfjellet etter utvalgte målgruppers behov nasjonalt og internasjonalt 	
Emne 2 Ski <ul style="list-style-type: none"> • Kan legge til rette for opplæring og aktiviteter innen alpin og nordisk skiferd etter utvalgte målgruppers forutsetninger og behov nasjonalt og internasjonalt • Kan legge til rette for opplæring og aktiviteter innen alpin svingteknikk etter utvalgte målgruppers forutsetninger og behov • Kan legge til rette for opplæring og aktiviteter innen skiferd på bre etter utvalgte målgruppers forutsetninger og behov nasjonalt og internasjonalt 	
Emne 4 Praksis <ul style="list-style-type: none"> • Kan utføre praksisarbeid som skivegleder etter utvalgte målgruppers forutsetninger og behov i samarbeid med godkjent tindevegleder 	
Emne 5 Fordypningsoppgave <ul style="list-style-type: none"> • Kan utføre arbeidet med fordypningsoppgaven etter utvalgte målgruppers behov 	
NKR Fagskole 2	Overordnet LUB for skivegleder
Generell kompetanse	
Kandidaten	Kandidaten
<ul style="list-style-type: none"> • Kan bygge relasjoner med fagfeller på tvers av fag, samt med eksterne målgrupper 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper, andre fagfeller innen tindefriluftslivet, andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere
LUB for emnet	

Emne 1 Grunnemne <ul style="list-style-type: none"> • Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper, andre fagfeller innen friluftslivsveiledning, med andre skivegledere og andre internasjonalt godkjente tindevegledere • Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper, andre fagfeller innen organisert skredredning med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere • Kan bygge relasjoner i samspill med fagfeller i andre etater innen organisert skredredning samt med involverte og pårørende • Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper, andre fagfeller innen kameratredning i skred med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere • Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper, andre fagfeller innen snø- og skredlære med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere • Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper, andre fagfeller innen førstehjelp i høyfjellet, med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere 	
Emne 2 Ski <ul style="list-style-type: none"> • Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper, andre fagfeller innen alpin og nordisk skiferd, med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere • Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper, andre fagfeller innen alpin svingteknikk, med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere 	
Emne 4 Praksis <ul style="list-style-type: none"> • Kan bygge relasjoner til tindevegleder og andre praksiskandidater og på tvers av fag samt med eksterne målgrupper 	
Emne 5 Fordypningsoppgave <ul style="list-style-type: none"> • Kan bygge relasjoner med eksterne målgrupper innenfor selvvalgt tema relatert til skivegledereyrket 	
NKR Fagskole 2	Overordnet LUB for skivegleder
Generell kompetanse	
Kandidaten	Kandidaten
<ul style="list-style-type: none"> • Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innenfor bransjen/ yrket og delta i diskusjoner om utvikling av god praksis 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innen tindefriluftslivet og delta i diskusjoner om utvikling av god praksis i skivegledereyrket med andre skivegledere og med internasjonalt godkjente tindevegledere
LUB for emnet	
Emne 1 Grunnemne <ul style="list-style-type: none"> • Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn i friluftslivsveiledning og delta i diskusjoner om utvikling av god praksis for ferd etter evne • Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innen organisert skredredning og delta i diskusjoner med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere om utvikling av god praksis i fagfeltet • Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innen kameratredning i skred og delta i diskusjoner om utvikling av god praksis i fagfeltet med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere • Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innen snø- og skredlære og delta i diskusjoner med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere om utvikling av god praksis i fagfeltet • Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innen førstehjelp i høyfjellet og delta i diskusjoner med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere om utvikling av god praksis i fagfeltet 	
Emne 2 Ski <ul style="list-style-type: none"> • Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innen alpin og nordisk skiferd og delta i diskusjoner med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere om utvikling av god praksis i fagfeltet • Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innen alpin svingteknikk og delta i diskusjoner om utvikling av god praksis i fagfeltet med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere • Kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innen skiferd på bre og delta i diskusjoner om utvikling av god praksis i fagfeltet med andre skivegledere og internasjonalt godkjente tindevegledere 	
Emne 4 Praksis <ul style="list-style-type: none"> • Kan utveksle synspunkt og erfaring med tindevegledere og delta i diskusjoner om faglig og personlig utvikling 	
NKR Fagskole 2	Overordnet LUB for skivegleder
Generell kompetanse	
Kandidaten	Kandidaten
<ul style="list-style-type: none"> • Kan bidra til organisasjonsutvikling 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling innen friluftsliv i fjellet nasjonalt og internasjonalt
LUB for emnet	
Emne 1 Grunnemne <ul style="list-style-type: none"> • Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling ved bruk av kunnskap og ferdigheter om friluftslivsveiledning • Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling ved bruk av kunnskap og ferdigheter om fjellgrunn, flora og fauna • Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling ved bruk av kunnskap og ferdigheter om det historiske, filosofiske og verdimesige grunnlaget for tindefriluftslivet • Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling ved bruk av kunnskap og ferdigheter om organisert skredredning • Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling ved bruk av kunnskap og ferdigheter om kameratredning i skred • Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling ved bruk av kunnskap og ferdigheter om snø- og skredlære • Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling ved bruk av kunnskap og 	
Emne 2 Ski <ul style="list-style-type: none"> • Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling ved bruk av kunnskap og ferdigheter om alpin og nordisk skiferd i høyfjellet 	
Emne 4 Praksis	

- Kan bidra til en yrkesetisk forståelse for skiveglederyrket

Emne 5 Fordypningsoppgave

- Kan bidra til destinasjons- og organisasjonsutvikling innenfor selvvalgt tema relatert til skiveglederyrket

10. Undervisningsformer og læringsaktiviteter

10.1. Beskrivelse av undervisningsformer og læringsaktiviteter.

Norsk Fjellfagskole benytter seg av varierte undervisningsformer og læringsaktiviteter som er relatert til skiveglederyrket og yrkesfeltet. Undervisningsformer og læringsaktiviteter er varierte og vil veksle mellom skriftlige og muntlige studentpresentasjoner (individuell og i gruppe), deltagelse gjennom praktisk øving i et sosialt lærings- og praksisfellesskap med andre studenter, veiledere, fagfeller og praksisbedrifter. Det er også forventet at studentene tar ansvar for planlegging, gjennomføring og evaluering av praktisk læringsaktivitet. Teori skal integreres og erfares i praktisk gjennomføring. I praksisgjennomføring vil også metodiske vurderinger og formidling stå sentralt, sammen med mestring av ferdigheter innen skiveglederyrket.

Vi har valgt å beskrive noen av de ulike undervisningsformene og læringsaktivitetene. Nedenunder følger en liste over de vanligste undervisningsformer og læringsaktiviteter med en kort beskrivelse av hver enkelt.

Den allsidige og praktiske yrkesrollen som skivegleder krever et mangfold av læringsaktiviteter. Arbeidsmåten er situasjonsnær og skjer i aktuelt fjellterreng. Vi vektlegger praktisk erfaring i læringen. Vår erfaringspedagogikk legger vekt på at undervisningen og studentenes læring tar utgangspunkt i erfaringen. Det vil si at studentene skal tilegne seg egne subjektive erfaringer – learning by doing. Dette innebærer helt konkret at teori og forelesning bygger på studentens egen erfaring gjennom praksis der foomling og famling, også under veiledning fra læringsgruppa står sentralt.

Erfaringspedagogikken er styrende for undervisning og praksis i alle emner. Dette innebærer en vekselvirkning mellom subjektiv opplevelse, handling og erfaring på den ene siden, og bearbeiding med refleksjon og teori i etterkant. Bearbeidingen vil oftest være veiledet. Vekselvirkningen tilsier at det etter refleksjon igjen kommer ny og «forbedret» handling, eller arbeidspraksis.

Den andre retningen i Norsk Fjellfagskole sin pedagogiske tilnærming er koblet til at yrket er praktisk og har trekk av mesterlære. Det vil kunne si at i en ferdighetslæringskontekst går studenten fra å være nybegynner, til avansert begyner, videre til kompetent utøver, kyndig utøver og til slutt ekspert. Innholdet i plattformen til det internasjonale tindveglederforbundet (IFMGA) er sammenstilt opp etter denne lesten.

Mesterlære vil også innebære at studentene deltar i et sosialt lærings- og praksisfellesskap med andre studenter, veiledere, fagfeller og praksisbedrifter. Læringen i dette fellesskapet skal utvikle en faglig identitet basert på oppgaveløsning med gradvis høyere vanskelighetsnivå. Sentralt som metode er imitasjon av mesteren. Mesteren er læreren, tindeveglederen, eller en kyndig med-student.

Mesterlæreperspektivet innebærer også at kvaliteten på arbeidet studentene gjør, blir vurdert mest mulig gjennom praksis og situasjonsnært. Hvor godt fungerer tindeveiledning for denne gruppen deltagere, hvordan blir sikkerheten ivaretatt, og hvordan blir kunnskap og opplevelser formidlet og bearbeidet? Levendegjøring av skiveglederrollen i forskjellige sammenhenger med variert og gradvis mer krevende oppgaveløsning representerer studiets akkumulerte kunnskap på det aktuelle tidspunkt.

Fagskoleutdanningen legger altså vekt på undervisningsformer og læringsaktiviteter som fordrer aktiv deltagelse og medansvar fra studentene, og tar utgangspunkt i studentenes egne erfaringer, naturlige problemstillinger og lærings situasjoner. Undervisningsformene og læringsaktivitetene vil variere noe i de ulike emnene, og tilrettelegges med tanke på å styrke studentenes motivasjon for læring og utvikling, samt med tanke på å utvikle studentenes evne til samarbeid og økt forståelse og respekt for eget og andres fagfelt.

Studentene kan komme med innspill når det gjelder undervisningsformer og læringsaktiviteter. Undervisningsformene og læringsaktivitetene som benyttes skal bidra til å styrke studentenes motivasjon for utvikling og læring, og bidra til at de opplever nytte og gjensidighet gjennom faglig samarbeid. Variasjon i valg av metoder vil være viktig for å oppnå studiets overordnede læringsutbytte. Pedagogiske tilnærminger som plenumsundervisning, praktisk utførelse, rollespill, plenumsdiskusjoner, oppgaver, presentasjoner og gruppearbeid vil være naturlige variasjoner.

Det vil legges vekt på arbeid i grupper og på at studentene øver på tema og metoder som utdanningen berører gjennom oppgaver/ utfordringer i undervisningen. Studieplanen angir arbeidsformer i de ulike emnene og faglærer vil vurdere hvilke metoder som til enhver tid egner seg med tanke på tema og hvor de er i studieløpet.

Undervisningen er ofte delt i to deler, metodeundervisning og veilederundervisning. Metodeundervisning konsentrerer seg i hovedsak om praktiske og tekniske spørsmål og løsninger. Metodeundervisning handler om det håndverket som ligger til grunn for at skivegledere skal kunne utføre yrket på en hensiktsmessig og tilstrekkelig trygg måte i henhold til gjeldende standarder og regelverk. Eksempel: hvilke metoder bruker vi for å vurdere stabilitet i snødekket? Hvilke krav stiller vi til en standplass i klatring? Hvordan gjennomføres en fartsøkende sving? Hvordan varmekonserveres en pasient best mulig?

Veilederundervisning bygger på metodeundervisning og handler om hvordan vi anvender metoder og håndverket på arbeid i fjellet sammen med deltagere. Veilederundervisning er øving på yrkesutøvelse der det settes krav til forståelse og anvendelse av innholdet i metodeundervisningen. Stikkord: Risikoforståelse, risikoforvaltning, anvendelse av ulike pedagogikk, vekslende metode og utstyr på ulikt underlag og helhetlig forståelse, planlegging, gjennomføring og erfaringslæring av turer/kurs i høyfjellet.

Undervisningsinnhold fra metodeundervisningen vil være med i veilederundervisningen og bli aktualisert og levendegjort på en naturlig og situasjonsbestemt måte. Vi vil eksempelvis arbeide med friluftslivsveiledning i hele studieløpet og vi vil bruke snø og skredlære for å vurdere snø stabilitet og snø kvalitet i forbindelse med skiferdsel, klatring og breferdsel. Ulike tema som studiet er satt sammen av vil i mange tilfeller opptre og bli aktualisert samtidig i en naturlig sammenheng. Studiet legger opp til en helhetlig forståelse av skiveglederyrket som i løpet av studiet vil tre fram på bakgrunn av forståelse og erfaring med de ulike temaene.

Ansvar for egen læring

Et viktig pedagogisk prinsipp gjennom hele studiet er at studentene har ansvar for egen læring. Dette innebærer at de tar initiativ og ansvar for eget og felles læringsmiljø, og aktivt oppsøker lærings situasjoner og læringsarenaer. Studenten må skaffe seg det undervisningsmaterielle og den litteratur som studiet krever. Det forutsettes at studenten har det nødvendige tur-, ski og klatreutstyret som kreves for å delta i undervisningen og har tilgang til/disponerer egen datamaskin. Ansvar for egen læring innebærer aktiv samhandling med faglærer og medstudenter og også andre aktører i læringsmiljøet for eksempel når studenten er i praksis. Det forventes at studenten møter presis til undervisningen og arbeider på en måte som fremmer progresjon i faglig og personlig utvikling. Faglærers rolle er å legge til rette for læring, og støtte og veilede studenten i læreprosessen.

Plenumsundervisning

Plenumsundervisning er veiledning tett knyttet til praktisk utførelse og disse vil vekselvis og samtidig være sentrale undervisningsformer. Faglærer vil initiere undervisningen rundt ulike tema der aktuell litteratur, arbeidsmønster og ord/uttrykk klargjøres for å gi studentene kunnskap om de ulike

emnene. Plenumsundervisningen baserer seg på aktiv utveksling av kunnskap og erfaring mellom studenter og lærer og studentene seg imellom. Undervisningen er situasjonsbestemt, og faglærer bruker den aktuelle situasjonen for å understreke/tydeliggjøre og fremme forståelsen av stoffet det undervises i.

Praktisk utførelse

Praktisk utførelse er tett knyttet til plenumsundervisning og disse vil vekselvis og samtidig være sentrale undervisningsformer. Studentene bruker det han/hun har lært gjennom tidligere erfaring, faglærers gjennomgang, pensumlitteratur og felles erfaringsutveksling i læringsgruppa til egen utførelse. Studentene utvikler kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse gjennom praktisk utførelse. På denne måten utvikler studentene kjennskap og trygghet i bruk av det aktuelle stoffet. Praktisk utførelse gir studentene trening i rollen som skivegleder.

Erfaringsdeling

Erfaringsdeling er sentral i undervisningen i hele undervisningsløpet. For å kunne delta på skiveglederstudiet kreves erfaring fra tindefrilyftsliv. Derfor vil studenter nødvendigvis ha relevant erfaring allerede fra studiets start. I løpet av studiet vil undervisning, praksis, egenutvikling og egenstudier gjøre den enkelte students erfaring rikere. Erfaringsdelingen skal fungere som kvalifisering av erfaring, gjort i fellesskap. Studentene vil sammen med faglærere komme fram til god praksis for levendegjøring av innholdet i studiet. Erfaringsdelingen skal hjelpe studentene i å se andre perspektiv på ulike temaer knyttet til emnene. Videre skal den organiserte erfaringsdelingen på studiet være med på å danne grunnlaget for arbeidsmønster som brukes i skiveglederyrket. Erfaringsdeling skjer kontinuerlig gjennom studiet og det er faglærers oppgave å regissere og strukturere erfaringsdelingen. Erfaringsdeling skal også skje av den enkelte student spesielt i forbindelse med praksis. I forbindelse med praksis vil deling av erfaring skje gjennom egenvurderingen som inngår i studentens mappevurdering ved studiets slutt.

Plenumsdiskusjon

I plenumsdiskusjoner blir det tatt utgangspunkt i aktuelle emner og studentene stiller spørsmål, deler erfaringer og gir uttrykk for sine betraktninger. Det kan være en fri diskusjon hvor individuelle tanker kommer frem og studentene viser sin kunnskap om stoffet på ulike problemstillinger. Faglærer kan ellers styre diskusjonen og utfordre studentene som skal forsvare gitte meninger og holdninger. Dette for at studentene får forståelse for yrkes- og bransjeetiske prinsipper og får innsikt i regelverk relevant til bransjen. Studentene får kunnskap om tindevegledningens faglige begrepsområder og forståelse av fagets betydning i et dagsaktuelt samfunnsperspektiv.

Studentpresentasjon

Studentene presenterer praktiske og teoretiske oppgaveløsninger individuelt eller i grupper foran resten av klassen og faglærere. De forklarer ide, begrunner valg av løsninger og forteller om resultatet. Gjennom studentpresentasjon får studentene kunnskap om faglige begrepsområder, i tillegg til øvelse i å anvende faglig kunnskap om tindevegledning i praktiske og teoretiske problemstillinger. De får også ferdigheter i å strukturere og presentere løsninger, slik det gjøres i arbeidslivet.

Oppgaveløsning enkeltvis og i grupper

Studentene løser gitte oppgaver både individuelt og i grupper. Når studenten arbeider på egenhånd får han/hun øvelse i å tolke og løse en oppgave alene, og å stole på egne valg. Her oppnås læringsutbytte som er aktuelle for emnet, samt at studenten anvender faglig kunnskap om tindevegledning i først og fremst praktiske, men også teoretiske problemstillinger. I gruppearbeid består gruppene av 2 til 6 studenter. Faglærerne setter sammen gruppene eller i samarbeid med studentene. Faglærerne forsøker å sørge for at gruppe medlemmene varierer fra gang til gang. Ved gruppearbeid får studentene øvelse i å kommunisere med andre, gi og motta konstruktiv tilbakemelding. Studentene oppnår læringsutbytte for aktuelt emne slik det er beskrevet i læringsutbyttebeskrivelsene samt en forståelse for yrkes- og bransjeetiske prinsipper. Ved gruppearbeid utvikles en etisk grunnholdning ved å vise respekt og bygge relasjoner.

Praksis

Studentene skal gjennomføre to typer praksis, observasjon- og arbeidspraksis. All praksis skal foregå sammen med godkjente skivegledere.

- i) Halvparten av praksisen, observasjonspraksis, skal i hovedsak gjennomføres i løpet av de to første studieårene. Med observasjonspraksis menes at en skal «gå i hælene» på en godkjent tindevegleder uten å ha ansvaret for egne deltagere.
- ii) Den andre halvparten av praksisen, arbeidspraksis, skal i hovedsak gjennomføres i løpet av det siste utdanningsåret. Med arbeidspraksis menes at en kan ha ansvaret egne deltagere, men at en godkjent tindevegleder skal ha hovedansvaret for turen/arrangementet. For begge praksistyper (observasjons- og arbeidspraksis) bør studenten være innenfor syns- og/eller hørevidde for tindeveglederen under gjennomføring.

Praksisen skal være variert. Dette vil si at studenten skal ha praksis i kurs og føring innen sentrale tema i alle emner, i ulike geografiske områder og med ulike Tindevegledere.

Med ulike geografiske områder menes fjellområder som skiller seg fra hverandre med hensyn til geografi, topografi, vær og kultur. Eksempelvis kan det tenkes at fjellkulturen i Romsdal skiller seg fra fjellkulturen i Lofoten. Eksempler på ulike geografiske områder er: Romsdal, Sunnmøre, Hemsedal, Hurrungane, Øst-Jotunheimen, Rondane, Dovrefjell, Sogndal, Jostedalsbreen, Hardangervidda, Svartisen, Lofoten, Lyngen, Tysfjord/Efjord, Finnmarksvidda, Svalbard etc.

Med ulike tindevegledere menes det at man i løpet av den totale praksisperioden skal ha gjennomført både observasjonspraksis og arbeidspraksis med minst 2 ulike tindevegledere.

Studenten skal prioritere praksis i emner og tema der studenten har minst erfaring fra før. Praksisen må også stå i samsvar med arbeidsoppgaver som vil bli gitt i forbindelse med undervisningen. Observasjons- og arbeidspraksis skal omfatte en noenlunde lik mengde kurs og høyfjellsføring.

Logg

Studentene skal føre loggbok fortløpende under utdanningen. Loggboken skal tjene som grunnlag for et refleksjonsnotat der studentens erfaring, ståsted i emnet og plan for videre utvikling redegjøres for. Refleksjon rundt arbeidsoppgaver gitt i forbindelse med undervisning og læringsutbyttet i studiets emner gjøres på grunnlag av loggbok. I studentens mappe på læringsplattformen vil loggboka være en del av grunnlaget for veiledning mellom student og faglærer.

Loggboken skal også tjene som en teknisk redegjørelse for den totale praksismengden. Loggboken skal tjene som grunnlag for studentens refleksjon rundt egen observasjons- og arbeidspraksis. Under observasjonspraksis har studenten ansvaret for å notere og registrere som grunnlag for videre refleksjon. Under arbeidspraksis skal tindevegledere gi studenten skriftlige tilbakemeldinger/vurderinger som legges inn i studentens mappe for vurdering av faglærer.

Rollespill

Rollespill kan brukes for å få studenten til å se flere sider, utvikle sine empatiske sider, til å øke forståelsen av situasjoner og erfare egen og andres opplevelse av situasjoner. Rollespill kan brukes for å belyse et tema eller en situasjon og er et godt utgangspunkt for diskusjon og erfaringsdeling i etterkant. Gjennom rollespill kan studenten, på en realistisk måte, øve på ferdigheter og utvikle kompetanse innen spesifikke temaer. I rollespill vil

pedagogisk fremgangsmåte bli koplet til ulike tema som vil belyse problemstillinger, læringssituasjoner og beslutninger knyttet til skivegledeyrket på en virkelighetsnær måte. Et typisk eksempel på rollespill er når en student er gjest for en annen student under øving på korttauing.

Egenutvikling

I løpet av kvalifiseringen skal det dokumenteres egenutvikling innen de emner/disipliner kvalifiseringa konsentrerer seg om. Det skal legges særlig vekt på emner/disipliner der søkeren har mindre erfaring. Totalt skal det dokumenteres 14 uker /100 dager/ 800 timer i løpet av kvalifiseringa. Dette skal fordeles noenlunde likt på de tre kvalifiseringsåra, det vil si ca. 10 uker/70 dager/530 timer før søknad om opprykk til SA og ca. 5 uker/30 dager/270 timer før søknad om godkjenning som SVL. (1 dag = 7 timer, 1 uke = 7 dager)

Søkeren skal dokumentere minimum fem turer som kan kategoriseres som lengre og komplekse turer (eksempel på lengre og komplekse turer: Josten på langs, Lyngen på langs, Høgruta i Jotunheimen, Svalbard på langs, Finnmarksvidda på langs, lengre alpine skiferder med improvisert overnatting over flere dager i andre fjellområder enn de konkrete eksemplene som er nevnt over.) Søkeren skal i egenutviklingen sette søkelys på å utvikle sine egne tekniske ferdigheter så vel som vurderingsevne og det å bli kjent i nye fjellområder.

Som en del av egenutviklingen skal det dokumenteres minimum 7 komplette observasjoner i regobs hvert år kandidaten er under kvalifisering. Ved søknad om opprykk til SA skal minimum 14 komplette observasjoner dokumenteres. Ved søknad om opprykk til SVL skal det dokumenteres til sammen minimum 21 komplette observasjoner i løpet av hele kvalifiseringsløpet. Observasjonene dokumenteres med unik nettadresse knyttet til hver enkelt observasjon. Nettadressen limes inn i loggbok for egenutvikling SVL.

Emner/disipliner

- Turer på blåis og snødekt bre.
- Skiturer i høyfjellet med alpine ski.
- Skiturer i høyfjellet med nordiske ski.
- Annen relevant egentrening (for eksempel teknikktraining i alpinbakke, kameratredning, klatreturer over flere taulengder med naturlige sikringsmidler og lignende (jakt, jogging, svømmetrening og lignende blir ikke regnet som relevant i denne sammenheng).

Bruk av Teams som læringsplattform

Skolen benytter seg for tiden av Teams som læringsplattform, og studentene vil få tilgang til og tilbud om opplæring innen Teams som kommunikasjonsverktøy. Her kan det legges ut aktuell informasjon som vurderingsrapporter, terminlister, frister, pensumlister, oppgaver og henvisninger.

Skolens administrasjon åpner dokumentene i SharePoint og gir skrive og lesetilgang eller kun lesetilgang.

Studentarbeid som løpende egenvurdering kan også leveres inn via Teams ved at studenten legger det inn i en personlig mappe i SharePoint. Teams gjør det også mulig for studenten å opprettholde kontakt med administrasjon, faglærer og medstudenter. Gjennom denne kommunikasjonen kan studenten bli veiledet og bevisstgjort slik at hun/han lettere kan ta i bruk kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse i arbeid mot å oppnå fullt læringsutbytte.

10.2. Beskrivelse av undervisningsformer og læringsaktiviteter for hvert emne

Emne 1 Grunnemne

- Plenumsundervisning
- Plenumsdiskusjoner
- Praktisk utførelse
- Erfaringsdeling
- Oppgaveløsning enkeltvis og i gruppe
- Studentpresentasjon
- Logg
- Rollespill
- Egenutvikling

Gjennom praktisk og teoretisk undervisning, praktisk utførelse, selvstudium og gruppearbeid skal studentene utfordres på, og tilegne seg kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse i emnet. Det vil bli lagt vekt på praktisk utførelse, diskusjon i grupper og erfaringsutvekslinger i plenum.

Emne 2 Ski

- Plenumsundervisning
- Plenumsdiskusjoner
- Praktisk utførelse
- Erfaringsdeling
- Oppgaveløsning enkeltvis og i gruppe
- Studentpresentasjon
- Logg
- Rollespill
- Egenutvikling

Gjennom praktisk og teoretisk undervisning, praktisk utførelse, selvstudium og gruppearbeid skal studentene utfordres på, og tilegne seg kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse i emnet. Det vil bli lagt vekt på praktisk utførelse, diskusjon i grupper og erfaringsutvekslinger i plenum.

Emne 4 Praksis

- Praktisk utførelse
- Erfaringsdeling
- Logg
- Oppgaveløsning enkeltvis og i gruppe

Gjennom forberedelser, praktisk utførelse med oppgaveløsning og erfaringsdeling skal studentene utfordres på, og tilegne seg kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse i emnet. Det vil bli lagt vekt på praktisk utførelse og oppgaveløsning.

Emne 5 Fordypningsoppgave

- Oppgaveløsning enkeltvis

Gjennom selvstudium og teoretisk oppgaveløsning skal studentene utfordres på, og tilegne seg kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse i emnet. Det vil bli lagt vekt på problemstillinger som kan bidra til organisasjons- og destinasjonsutvikling.

10.3. Pedagogisk opplegg

Norsk Fjellfagskole har definert en visjon, en felles pedagogisk plattform, som skal være godt synlig i skolens daglige virke. Godt synlig i form av en overordnet beskrivelse i form av en plan over pedagogiske og didaktiske krav over hvordan all undervisning tilknyttet Norsk Fjellfagskole skal foregå.

Norsk Fjellfagskole legger stor vekt på å involvere studentene underveis i utdanningen. Vi er opptatt av forholdet mellom student og lærer og mener at en god relasjon her er viktig for læring.

Norsk Fjellfagskole har som hovedmål å gi den enkelte student så gode læringsforhold og læringsutbytte som mulig. Et læringsutbytte som i størst mulig grad skal gjøre den enkelte student mest mulig kvalifisert og forberedt til møtet med yrkesfeltet og fremtidige jobbmuligheter.

Fagskolestudier er praksisnære studier og vi jobber for at både skolen som organisasjon og hver enkelt faglærer skal ha god kontakt med praksisfeltet. Som skole skal vi stimulere til nytenkning og bidra til at studentene tar i bruk ny kunnskap som kan føre utvikling av faget på egen arbeidsplass.

Norsk Fjellfagskole skal bidra til å utvikle mennesker og fagpersoner som samfunnet etterspør og har behov for, og det betyr at vi må til enhver tid være oppdatert både på dagens praksis, men også utdanne for fremtiden.

Kunnskapen er dynamisk, under utvikling og utvikles mennesker imellom. Undervisningen skal stimulere studentene til å bli selvstendige, og prøve ut sin kunnskap, få erfaringer og evaluere. En slik arbeidsmetode vil bidra til en positiv spiral der kunnskap blir dynamisk, og skape studenter med kunnskap og ferdigheter som vil være etterspurt i arbeidsmarkedet.

Arbeidet med utvikling og forbedring av det pedagogiske og didaktiske opplegget vil være en kontinuerlig prosess.

Veiledning og oppfølging

Veiledning og oppfølging foregår i undervisningen enten for gruppen samlet eller som individuell oppfølging. Veiledning og oppfølging er basert på at studentene skal oppnå læringsutbyttene og alle tilbakemeldingene, skriftlige eller muntlige, må derfor virke læringsfremmende.

Studentene har individuelle oppgaver og gruppeoppgaver og de kan få veiledning av faglærer både individuelt og i gruppe. Tid som er satt av til veiledning vil avhenge av individuelle behov og gruppestørrelse. Det er estimert tid for veiledning i hvert emne.

Hvis en student står i fare for å ikke oppnå læringsutbyttebeskrivelsene i ett emne, skal faglærer så tidlig som mulig fange opp dette og i dialog med studenten legge en plan for videre arbeid. Planen skal beskrive både faglærers og studentens ansvar, samt klargjøre oppgaver, mål og tidsperspektiv. Planen skal være individuelt tilpasset den enkelte students behov.

Emne 1 Grunnemne: 15 timer veiledning til hver student. Veiledningen vil brukes i forbindelse med arbeid underveis i emnet, også til innleveringsoppgave/emneeksamen.

Emne 2 Ski: 60 timer veiledning til hver student. Veiledningen vil brukes i forbindelse med arbeid underveis i emnet, også til innleveringsoppgave/emneeksamen.

Emne 5 Fordypningsoppgave: 15 timer veiledning individuelt med utgangspunkt i fordypningsoppgavene studentene skal skrive.

11. Arbeidskrav og vurderingsordninger

Studiet vil ha følgende arbeidskrav og vurderingsordninger.

Det føres fremmøte for studentene på all undervisning.

11.1. Obligatoriske arbeidskrav fordelt på emner:

Arbeidskrav emne 1 Grunnemne

- 100% oppmøte og aktiv deltakelse ved gjennomgang av alle hovedtema for emnet på samlingene
- Vurderingskriterier i henhold til alle hovedtema som inngår i emnet
- Arbeidskrav må være gjennomført og godkjent før studenten kan ta emneeksamen

Arbeidskrav emne 2 Ski

- 100% oppmøte og aktiv deltakelse ved gjennomgang av alle hovedtema for emnet på samlingene
- Studenten skal dokumentere minimum tre turer som kan betegnes som lengre og komplekse. Med lengre og komplekse turer mens eksempelvis: Jostedalsbreen på langs som en lang og kompleks nordisk skitur på bre, Høgruta i Jotunheimen som en lang og kompleks alpin skiferd på bre.
- Vurderingskriterier i henhold til alle hovedtema som inngår i emnet
- Arbeidskrav må være gjennomført og godkjent før studenten kan ta emneeksamen

Arbeidskrav emne 4 Praksis

- Alle studenter skal levere en plan for praksisperioden
- Alle studenter skal utarbeide egne læringsmål for praksisperioden
- Alle studenter skal skrive individuell refleksjonslogg fra praksis
- Praksis er obligatorisk og fravær over 10 % må tas igjen
- Vurderingskriterier i henhold til alle læringsutbytteskrivelser.

- Refleksjonslogg skal gjennomføres/utarbeides fortløpende og arbeidskravene må være gjennomført og godkjent innen 4 uker etter avsluttet praksis.

Arbeidskrav emne 5 Fordypningsoppgave

Innen fastsatt tidspunkt må studentene ha levert forslag til problemstilling, som godkjennes av faglærer. Problemstillingen må ta utgangspunkt i tema og læringsutbyttebeskrivelser fra studieplanen. Problemstilling for fordypningsoppgaven må være godkjent av rektor i løpet av fjerde semester.

11.2. Emneeksamen for hvert emne:

Emne 1 Grunnemne

Skriftlig individuell hjemmeeksamen hvor alle hjelpemidler er tillatt.

Tid: 1 dag, gjennomføres i slutten av semester 6.

Tema: 4-6 hovedtema fra emnet inngår i besvarelsen

Formelle krav: Oppgavens omfang: 1000 ord (10% +/-). I oppgavens lengde er ikke forside, innholdsfortegnelse og referanseliste inkludert. Det forutsettes at det brukes punktstr. 12, Times New Roman og 1.5 linjeavstand. Arbeidskrav er obligatorisk og må være godkjent før studenten kan ta emneeksamen.

Emne 2 Ski

Skriftlig individuell hjemmeeksamen hvor alle hjelpemidler er tillatt.

Tid: 4 dager, gjennomføres i slutten av semester 6. Studentene får tildelt innleveringsoppgaven når all emneundervisning er avsluttet og de har 4 dager på å arbeide med innleveringsoppgaven.

Tema: 6-8 hovedtema fra emnet inngår i besvarelsen

Formelle krav: Oppgavens omfang: 4000 ord (10% +/-). I oppgavens lengde er ikke forside, innholdsfortegnelse og referanseliste inkludert. Det forutsettes at det brukes punktstr. 12, Times New Roman og 1.5 linjeavstand. Arbeidskrav er obligatorisk og må være godkjent før studenten kan ta emneeksamen.

Emne 4 Praksis

Arbeidskrav er emneeksamen

Emne 5 Fordypningsoppgave

1 skriftlig individuell innleveringsoppgave hvor en selvvalgt problemstilling i ett eller flere emner inngår. Studentene arbeider fritt og selvstendig med fordypningsoppgaven i løpet av studiet. Problemstilling for fordypningsoppgaven er godkjent av rektor i løpet av fjerde semester. Fordypningsoppgaven må være bestått før studentene kan motta vitnemål.

Tid: i de 10 siste ukene for utdanningen.

Formelle krav: Oppgavens omfang: 5000 ord (10% +/-). I oppgavens lengde er ikke forside, innholdsfortegnelse og referanseliste inkludert. Det forutsettes at det brukes punktstr. 12, Times New Roman og 1.5 linjeavstand. Arbeidskrav er obligatorisk og må være godkjent før studenten kan ta emneeksamen.

11.3. Vurderingsordninger:

Vurderingsformene skal ivareta sammenhengen med utdanningens læringsutbytte og læringsutbyttebeskrivelsene på emnenivå i tillegg til arbeidsmåter og læringsformer. Vurderingen skal foregå på en slik måte at studentene gis mulighet til å utvikle seg gjennom studiet, og derved erfare at kompetanse i et emne kan suppleres av kompetanse i et annet emne. Presise og relevante tilbakemeldinger er viktige i denne sammenhengen.

Emne 1 Grunnemne

Vurderingsform arbeidskrav:

Vurderingsformen for arbeidskrav består av underveisvurdering og sluttvurdering. Utgangspunktet for vurdering er hovedtema som inngår i emnet.

Underveisvurdering: Studenten får oppfølging og veiledning av faglærer på samlingene. Studenten får tilbakemelding og vurdering til slutt i hver samling. I tillegg får studenten arbeidsoppgaver med mulighet til å forbedre seg og som skal være gjennomført til neste samling. Tilbakemeldingen, vurderingen og arbeidsoppgavene føres i studentens logg som tas opp igjen ved neste samling for ny vurdering. Underveisvurdering gjennomføres gjennom hele studiet.

Sluttvurdering: Arbeidskrav vurderes til godkjent/ikke godkjent på siste samling.

Vurderingsform emneeksamen:

Skriftlig emneeksamen i form av individuell hjemmeeksamen blir vurdert med utgangspunkt i vurderingskriteriene og danner grunnlaget for karakteren i emnet. Skriftlig emneprøve vurderes etter karakterskalaen med A - F hvor A er beste karakter og F er stryk. Studenten får en skriftlig tilbakemelding samt en bokstavkarakter innen 4 uker etter at oppgaven ble mottatt. Føres på vitnemål som emnekarakter.

Vurderingskriterier arbeidskrav

Vurderingskriterier for arbeidskrav er alle hovedtema som inngår i emnet

Vurderingskriterier emneeksamen

Vurderingskriterier for emneeksamen gis i forhold til 4-6 valgte læringsutbyttebeskrivelser i emne 1 grunnemne der temaene snø- og skredlære, verdiforankring, friluftslivveiledning og førstehjelp i høyfjellet skal være berørt i minst 1 av læringsutbyttebeskrivelsene.

Emne 2 ski

Vurderingsform arbeidskrav:

Vurderingsformen for arbeidskrav består av underveisvurdering og sluttvurdering. Utgangspunktet for vurdering er hovedtema som inngår i emnet.

Underveisvurdering: Studenten får oppfølging og veiledning av faglærer på samlingene. Studenten får tilbakemelding og vurdering til slutt i hver samling. I tillegg får studenten arbeidsoppgaver med mulighet til å forbedre seg og som skal være gjennomført til neste samling. Tilbakemeldingen, vurderingen og arbeidsoppgavene føres i studentens logg som tas opp igjen ved neste samling for ny vurdering. Underveisvurdering gjennomføres gjennom hele studiet.

Sluttvurdering: Arbeidskrav vurderes til godkjent/ikke godkjent på siste samling.

Vurderingsform emneeksamen:

Skriftlig emneeksamen i form av individuell hjemmeeksamen blir vurdert med utgangspunkt i vurderingskriteriene og danner grunnlaget for karakteren i emnet. Skriftlig emneprøve vurderes etter karakterskalaen med A - F hvor A er beste karakter og F er stryk. Studenten får en skriftlig tilbakemelding samt en bokstavkarakter innen 4 uker etter at oppgaven ble mottatt. Føres på vitnemål som emnekarakter.

Vurderingskriterier arbeidskrav

Vurderingskriterier for arbeidskrav er alle hovedtema som inngår i emnet

Vurderingskriterier emneeksamen

Vurderingskriterier for emneeksamen gis i forhold til 6-8 valgte læringsutbyttebeskrivelser i emne 2 ski der temaene nordisk skiferd, alpin skiferd, skiferd på bre og alpin svingteknikk skal være berørt i minst 1 av læringsutbyttebeskrivelsene.

Emne 4 praksis

Vurderingsform

Refleksjonsnotat er emneeksamen og vurderes samlet til bestått/ ikke bestått av faglærer og praksisveileder i samarbeid. Det er skolen ved faglærer som har det endelige ansvaret for vurdering og godkjenning av studentens praksis. Kriterier for praksisrapport blir gjennomgått og beskrevet i Praksisveilederen. Det skal gjennomføres halvtids og heltidsvurdering. Resultatet vil bli gjort kjent for den enkelte student innen 4 uker etter gjennomført praksis. Karakteren bestått/ikke bestått er emnekarakter som føres på vitnemålet.

I særskilte tilfeller kan faglærer og veileder i praksis vurdere studentens praksis til ikke bestått selv om studenten ikke har blitt varslet før halvgått praksis. Slike tilfeller kan for eksempel være hendelser der studenten i sin yrkesutøvelse har handlet klart uetisk eller handlet utenfor eget kompetanseområde.

Vurderingskriterier

Vurderingskriteriene er spesielt beskrevet i vedlegg 1, Praksisveileder.

Vurderingskriterier for emneeksamen gis i forhold til alle læringsutbyttebeskrivelser i emne 4 praksis.

Emne 5 fordypningsoppgave

Vurderingsform

Emneeksamen vurderes etter karakterskalaen med A - F hvor A er beste karakter og F er stryk. Karakter føres på vitnemålet som emnekarakter.

Vurderingskriterier

- Faglig rettet
Oppgaven skal gjenspeile problemområder innen arbeidsfeltet som utdanningen dreier seg om. Kunnskap fra studentenes basisfag skal komme til uttrykk.
- Metodisk redegjøringskrav
Det skal gjøres rede for metodevalg og vise evne til å finne fram kildestoff, bruke kilder i behandlingen av eget materiale, og til å vise saklig kildekritikk. Oppgaven må være utført i samsvar med gjeldende etiske retningslinjer. Besvarelsen skal ha en form som samsvarer med skolens retningslinjer for oppgaveskriving.
- Selvstendighet
Besvarelsen skal vise selvstendige vurderinger og at temaet behandles saklig, kritisk og analytisk med drøfting av standpunkter og påstander.
- Viser til sammenhengen mellom teori og praksis
- Har et etisk perspektiv i forhold til anonymisering av data
- Oppgavelikhet
Besvarelsen må ikke ha påfallende likhet med andre besvarelser eller annet publisert materiale.
- Innlevering
Besvarelsen leveres elektronisk innen fastsatt tid, på Teams, anonymt for sensor

Felles vurderingskriterier for vurdering emneeksamen

For alle de nevnte vurderingsformene ovenfor gjelder følgende:

De har tydelige kravspesifikasjoner for hvordan studenten skal besvare oppgaven og hva studenten skal levere inn.

Oppgavekriteriene studenten mottar sammen med oppgaven:

- tidsfristen for levering
- hvilken måte oppgaven skal leveres
- hvordan besvarelsen blir vurdert
- når studenten mottar sensors vurdering

Vurderingsformene er utformet med helt konkrete og presise oppgavekrav som er målbare for hver emneeksamen slik at det er mulig for studentene å vise at de har denne kompetansen.

Dette gjør det målbart for sensorene å vurdere i hvilken grad hvert emne i oppgaven er besvart. Videre vurderer sensorene på hvilket nivå hvert emne i oppgaven er besvart.

Vurderingsmåte for emnevurdering

Emnene vurderes ut fra bokstavkarakterene A, B, C, D, E og F, der A er høyeste karakter og E er laveste karakter og F er strykkarakter.

11.4. Sensors vurdering av emnene

Ved vurdering av emneeksamen, brukes læringsutbyttebeskrivelsene for det enkelte emne som grunnlag for å angi kvaliteten på læringsutbyttet i forhold til trinnene i karakterskalaen som sensorene skal bruke.

Sammen med karakterene skal studentene motta en skriftlig og en muntlig kommentar for hvert emne. Kommentaren sier hva studenten bør vektlegge og/eller forbedre i sitt arbeid med emnet for å kunne ha levert en bedre besvarelse. Hensikten med sensorenes kommentar er at studenten skal kunne oppnå en så god som mulig kvalitet på læringsutbytte og kunne utvikle seg videre innen emnet

11.5. Karakterskalaen

Skolen vil benytte karakterskalaen nedenfor.

A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Viser stor grad av selvstendighet.
B	Meget godt	Meget god prestasjon som ligger over gjennomsnittet. Viser evne til selvstendighet.
C	God	Gjennomsnittlig prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder.
D	Nokså god	Prestasjon under gjennomsnittet, med en del vesentlige mangler.
E	Tilstrekkelig	Prestasjon som tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller minimumskravene.

12 Litteraturliste:

Friluftsliv - En dannelsesreise

Nils Faarlund, 2015. www.ljaforlag.no
ISBN 978-82-999761-1-4

Friluftsliv, kultur og samfunn

Bjørn Tordsson, 2010, utg. 4. Cappelen Damm AS.
ISBN 9788276348941

Arven og gleden - et festskrift til naturen

Dahle, Børge, Dahle, Øystein, Faarlund, Nils, Jensen, Aage, Næss, Siri, Setreng, Sigmund K., Wagle, Finn – Vigemostad og Bjørke AS. 2010.
ISBN 9788251925501

Brelære. Bre, landskap, klimaendringer og datering

Atle Nesje. 2.utg. 2011. Høyskoleforlaget.
ISBN 9788276349467

Fjellet flora-fauna-geologi

Honoraa Bjercknes Hamre. Cappelen forlag.
ISBN 978-82-02-25530-5

Bestemmelsesnøkkel for spor og sportegn

Roy Nordbakke, 2007. Aschehoug forlag.
ISBN 9788203308260

Førstehjelp på tur. Fjell-, høyde- og reisemedisin

Øyvind S. Bruland og Lena Fauske, 2019. Fri Flyt forlag.
ISBN 9788293090762

Travel at high altitude

MEDEX, 2008.

(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Ute! Friluftsliv - pedagogiske, historiske og sosiologiske perspektiver

Horgen, A., Fasting, M., Lundhaug, T., Magnussen, L., & Østrem, K. (2019). Fagbokforlaget
ISBN 9788245017557

Friluftsliv og guiding i natur

Leif Inge Magnussen og Thomas Vold (red). Universitetsforlaget.
ISBN 978-82-15-028682-2

Transparent guiding: contributions to theory of nature guide practice

H.S. Løvøll & O. Einang, 2021. Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism
<https://doi.org/10.1080/15022250.2021.1955738>
(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Temaet snø, snøskred, redning, snøobservasjon og skredvarsling er grundig gjennomgått både tekst og bilder på <http://www.varsom.no/snoskredskolen/> og nettstedets innhold er å betrakte som pensum i tillegg til bøker/publikasjoner listet opp under pkt.3. Merk deg spesielt faktaarkene (pptx filer) som ligger under fanen kursmateriell og film. *

NB! Det anbefales å begynne med [varsom.no/snoskredskolen](http://www.varsom.no/snoskredskolen/) sitt innhold. Resten av pensum under pkt. 3.3 vil da bli enklere å forstå og overlappende pensum kan legges mindre vekt på.

Røde kors skredkort

Ressursgruppe skred, NRKH

(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Skikompis. Snøskred og trygg ferdsel

Christer Lundberg Nes, 2018. Fri Flyt forlag.

ISBN 9788293090687

Staying alive in avalanche terrain, 3rd edition * Bruce Tremper, 2018

www.mountaineersbooks.com

ISBN 978-1-68051-138-3

Allen og Mikes` s Avalanche Book. A guide to stay safe in avalanche terrain

Allen O`Bannon and Mike Clelland, 2012. Falconguides.

ISBN 978-0-7627-7999-4

Nasjonal veileder for redningstjenesten ved snøskredulykker

Hovedredningssentralen, 2019

(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Varsling og prioritering av redningsressurser ved snøskredulykker

Albert Lunde og Christen Tellefsen, 2017

(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Friluftslivsveiledning vinterstid *

Andrè Horgen, 2009. Høyskoleforlaget

ISBN 9788276347999

Ekspedisjonshåndboka

Børge Ousland, 2014. Gyldendal forlag.

ISBN 978-82-05-43013-6

Artikkel om brennere, kjeler og kullos *

Randulf Valle, 2012

(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

To planker og en lidenskap. Skiløpingens historie

Roland Huntford, 2006. Aschehoug forlag

ISBN 978-82-03-20945-1

«I Norge har lapperne først indført skierne» *

Hartvig Birkely, 1994. Idut forlag

ISBN 82-7601-011-3

Friluftslivsveiledning vinterstid, kap.14

Kulturhistoriske perspektiver på vinterfriluftslivet

Andrè Horgen, 2010. Høyskoleforlaget

(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Den alpine lærevei: Alpin skiteknikk

Gunhild Harman, 2010. Harman ski forlag

ISBN 9788230315712

Breboka: Håndbok i brevandring

Sindre Haslene, 2009.
ISBN 9788290339697

Arbeidsmønster for bre
Norske Tindevegledere, 2007

Glacier Mountaineering: An Illustrated Guide to Glacier Travel And Crevasse Rescue
Andy Tyson og Mike Clelland, 2009. <https://www.bookdepository.com>
ISBN 9780762748624

Tech tips. Breferdsel, redning og verktøy
<https://www.petzl.com/INT/en/Sport/Mountaineering>

Tech tips. Skikjøring i brelandskap, redningsmetoder og verktøy
<https://www.petzl.com/INT/en/Sport/Ski-touring>

Gjestens aksept av risiko ved guidede turer
Skiveglederoppgave. Helge Skogseth Berg, 2022
(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Risikostyring og HMS i naturbasert reiseliv - en håndbok
Arild Røkenes og Sigmund Andersen, Septentrio reports no.1, 2019
(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Practical knowledge about snow and avalanches.
What are the improvements in the last Century or do we still use well-known findings?
Peter Höller ,BFW, Department Natural Hazards
(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

AvaLife—A new multi-disciplinary approach supported by accident and field test data to optimize survival chances in rescue and first aid of avalanche patients.
Genswein, M., Macias, D., McIntosh, S., Reiweger, I., Hetland, A., & Paal, P. (2022)
International Journal of Environmental Research and Public Health, 19(9), 5257. MDPI AG.
(nedlastbar under fanen «pensum» på medlemssidene til Nortind)

Vedlegg 1, Veileder for praksis

Veileder for praksis

Skivegleder

Innledning

Rektor har ansvar for å gi informasjon om praksis til praksisveileder og leder i bedriften. Faglærer følger opp studenten med underveisvurdering, veiledning og samtalegrupper ifm samlinger i løpet av studieløpet.

Dersom studenten ikke har tilstrekkelig med praksis vil NFFS legge til rette for at studenter kan gjennomføre tilstrekkelig med praksis.

Praksis deles inn i observasjonspraksis og arbeidspraksis. Observasjonspraksis skal i hovedsak gjennomføres først. Her skal studenten observere tindeveglere i utøvelsen av yrket. Arbeidspraksis kommer senere i studiet og innebærer at studenten har ansvar for egne deltagere i grupper under veiledning av tindeveglere.

For begge praksistyper (observasjons- og arbeidspraksis) bør studenten være innenfor syns- og/eller hørevidde for tindevegleren under gjennomføring av praksisen.

Praksisen skal være variert og i henhold til fokusområder. Med variert menes praksis i alle praktiske emner, i ulike geografiske områder og med ulike tindeveglere.

- Med praktiske emner menes de ulike «fagfeltene» som kvalifiseringene konsentrerer seg om. For TVL vil dette være kurs eller føring knyttet til klatring til alle årstider, breferdsel til fots og på ski, nordiske ski og på alpine ski. For SVL vil dette være kurs og føring knyttet til breferdsel på ski, nordiske ski og på alpine ski.
- Med ulike geografiske områder menes fjellområder som skiller seg fra hverandre med hensyn til geografi, topografi, vær og kultur. Eksempelvis kan det tenkes at fjellkulturen i Romsdal skiller seg fra fjellkulturen i Lofoten. Eksempler på ulike geografiske områder er: Romsdal, Sunnmøre, Hemsedal, Hurrungane, Øst-Jotunheimen, Rondane, Dovrefjell, Sogndal, Jostedalsbreen, Hardangervidda, Svartisen, Lofoten, Lyngen, Tysfjord/Efjord, Finnmarksvidda, Svalbard etc.
- Med ulike tindeveglere menes det at man i løpet av den totale praksisperioden skal ha gjennomført praksis med minst 4 ulike Tindeveglere. I både observasjons- og arbeidspraksis må det være minst 2 ulike Tindeveglere.

For Tindeveglere studenter:

10 uker/50 dager/400 timer praksis. (1 dag = 8 timer, 1 uke = 5 dager) Søkeren skal bruke *timer* som beregning av praksismengde i loggboken.

Før søknad om opprykk til Tindevegleraspirant (TA) skal studenten ha gjennomført minimum 4 ukers observasjonspraksis.

Før søknad om opprykk til Tindeveglere (TVL) skal studenten ha gjennomført minimum 4 ukers arbeidspraksis.

De to siste praksisukene kan være både observasjonspraksis og arbeidspraksis. Videre kan disse to ukene gjennomføres før godkjenning som TA.

For Skiveglere studenter:

6 uker/30 dager/240 timer praksis. (1 dag = 8 timer, 1 uke = 5 dager) Søkeren skal bruke *timer* som beregning av praksismengde i loggboken.

Før søknad om opprykk til Skivegleraspirant (SA) skal studenten ha gjennomført minimum 2 ukers observasjonspraksis.

Før søknad om opprykk til Skivegleder (SVL) skal studenten ha gjennomført minimum 2 ukers arbeidspraksis.

De to siste praksisukene kan være både observasjonspraksis og arbeidspraksis. Videre kan disse to ukene gjennomføres før godkjenning som SA.

For alle studenter:

Antallet timer med praksis som det her refereres til er et minimum og studenten kan bli pålagt å ha mer praksis i enkelte emner etter vurdering av faglærer og faglig ansvarlig.

Undervisvurdering av praksis gjøres i forbindelse med søknad om opprykk til TA/SA

Sluttvurdering av praksis gjøres i forbindelse med søknad om opprykk til TVL/SVL

Vurderingsform for praksis er bestått/ikke bestått.

Definisjoner

Faglærer	Hovedvegledere ved NFFS innen aktuelt emne
NFFS	Norsk Fjellfagskole
Praksissted	Den bedrift/foretak som tilbyr praksis
Praksisveileder	Den TVL som student har praksis sammen med
SVL	Skivegleder
SA	Skiveglederaspirant
TVL	Tindevegleder
TA	Tindeveglederaspirant

Informasjon til praksissted om praksis

Praksis kan gjennomføres på egen arbeidsplass for studenter som har arbeid innen fagfeltet og på en annen arbeidsplass de gangene studenten ikke har en arbeidsplass hvor fagfeltet inngår.

Uavhengig av hvor studenten gjennomfører sin praksis, skal det foreligge skriftlige praksisavtaler.

God dialog mellom student, arbeidsssted og skole er nødvendig for å bidra til at praksis blir så utviklende og god som mulig.

Veiledning i praksis er en forutsetning for å nå målene med praksis. Veiledning kan skje både individuelt og i gruppe.

Fokusområde(r) som studenten har under gjennomføring av praksis skal harmonere med fokusområder gitt av faglærer på samlinger innen det aktuelle emnet.

Gjennomføring av praksis

Det skal skrives logg fra praksis i følgende skjema: *Loggbok for arbeids- og observasjonspraksis*. Loggboken skal inneholde beskrivelse av faktiske forhold som gruppestørrelse, vær, vegvalg, tidsbruk og studentens refleksjoner i forbindelse med praksis som tar utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelser for praksis (kap.2).

Fokusområder under praksis

I skjemaet *Loggbok for arbeids- og observasjonspraksis* føres de fokusområder som studenten har kommet fram til i samråd med faglærer på samlinger innen emner som er relevante for aktuell praksis. Studenten skal gjøre praksisveileder kjent med sine fokusområder i forkant av praksis slik at praksisperioden blir så relevant som mulig.

Forventet læringsutbytte

Kunnskaper

Kandidaten:

- Har kunnskap om observasjonsteknikker som anvendes ved praksis

Ferdigheter

Kandidaten:

- Kan gjøre rede for sine faglige valg som tindevegleder i praksis
- Kan reflektere over egen faglig utøvelse av kurs og føring som tindevegleder i praksis og justere denne under veiledning av godkjent tindevegleder
- Kan bidra til å kartlegge en situasjon i praksis og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak

Generell kompetanse

Kandidaten:

- Kan planlegge og gjennomføre yrkesrettede arbeidsoppgaver i samarbeid med godkjent tindevegleder og i tråd med etiske krav og retningslinjer
- Kan utføre praksisarbeid som tindevegleder etter utvalgte målgruppers forutsetninger og behov i samarbeid med godkjent tindevegleder
- Kan bygge relasjoner til tindevegleder og andre praksiskandidater og på tvers av fag samt med eksterne målgrupper
- Kan utveksle synspunkt og erfaring med tindevegledere og delta i diskusjoner om faglig og personlig utvikling
- Kan bidra til en yrkesetisk forståelse for tindeveglederyrket

Forklaring/konkretisering av læringsutbyttebeskrivelse

Kunnskapsmål: Omfatter intellektuelle ferdigheter, faktakunnskap, begreper, teorier, prinsipper og metoder. Målene sier noe om hvordan kunnskap kan anvendes i nye situasjoner og til problemløsning.

Ferdighetsmål: Viser hvordan teori omsettes til praksis og utøves ved hjelp av ulike metoder og praktiske ferdigheter.

Generell kompetanse: Omhandler holdninger, verdier, normer, filosofi, etikk og menneskesyn som er grunnlaget for handlinger. Kommunikasjon, relasjonskompetanse og samhandling er viktige momenter her. Evne til refleksjon over egen atferd og rolle, og sin samhandling med andre.

VEILEDNING

- Studenten skal ha tilgang på en veileder i praksis som er godkjent Tindeveileder i henhold til internasjonale fjellførerforbundet, International Federation of Mountain Guide Association (IFMGA).

I tillegg vil det være veiledning fra faglærer på samlingene i utdanningen. Veiledningen skjer ut fra læringsutbyttebeskrivelser i studieplanen samt studentens egne læringsmål.

- Veiledning på praksisplassen er situasjonsveiledning eller «her og nå»-veiledning. Praksisveileder gir veiledning i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av studentens arbeid i praksisperioden.

Hva er veiledning?

- Veiledning er en pedagogisk prosess.
- Veiledning innebærer at praksisveilederen hjelper studenten med å sette i gang og gjennomføre en vekst- og utviklingsprosess. Praksisveilederen er studentens følgesvenn i denne prosessen.

Støttende veiledning

Veiledningen er *ikke* styrende, men hjelper studenten til selv å reflektere over sine egne følelser og opplevelser i arbeidet. NB! Den støttende veiledningen er den viktigste!

Det er viktig at det settes av tid til veiledning. Dette ansvaret ligger både på praksisveileder og student.

Mål for veiledningen

Praksisveileder skal hjelpe studenten å nyttiggjøre seg teorien (som utdanningen formidler) i praktisk arbeid – det vil si å *anvende sin kunnskap*.

Praksisveileder skal hjelpe studenten til økt selverkjennelse. Det vil si at han eller hun skal hjelpe studenten til å vurdere sine egne tanker, følelser og handlinger overfor andre og eventuelt selv komme med forslag til alternative handlingsmåter. Praksisveileder skal hjelpe studenten til å se enkeltstående hendelser i et større perspektiv.

Veiledningsmetodikk

Modell

Praksisveileder er en (rolle)modell – måten praksisveileder legger opp arbeidet sitt på, har innflytelse på hvordan studenten tilrettelegger, planlegger og gjennomfører sitt arbeid.

Demonstrasjon

Praksisveileder viser andre måter å gjøre ting på eller hvordan det skal gjøres.

Administrativ veiledning

Praksisveileder forklarer det administrative systemet, det vil si hvordan arbeidet er organisert og de rammer studenten skal jobbe innenfor.

Undervisningsveiledning

Praksisveileder viser studenten hvordan han eller hun skal jobbe sammen med andre, dvs. demonstrasjon.

Eksemplifisering

Praksisveileder kommer med forslag til løsninger.

Påpeking

Er det noe mønster i det du (studenten) foretar deg?

Er det slik at du ofte kommer opp i disse situasjonene?

Oppmuntring

Gi støtte og oppmuntring når studenten gjør noe bra (skaper trygghet).

Gi støtte til studenten i vanskelige situasjoner.

Ventilering

Gi studenten mulighet til å si akkurat det hun eller han føler. Det er svært viktig å sette ord på opplevelser som er vanskelige.

Noen fallgruver praksisveileder kan gå i

Det er fristende å unngå det vanskelige.

Veiledningen kan bli avkoplende småprat over en kaffekopp.

Et viktig fokus i samtalene er å hjelpe studenten med å klargjøre egne standpunkter.

I veiledning er det studentens faglige og personlige utvikling vi skal være opptatt av!

Fritak fra praksis basert på realkompetansevurdering

Søknaden gjelder praksis som er gjennomført før studenten fikk studieplass ved NFFS eller fra andre studium ved NFFS.

Søknaden blir vurdert av faglig ansvarlig ved NFFS etter følgende retningslinjer:

- Det er kun observasjonspraksis det kan søkes fritak for.
- Gjennomført praksis må, som hovedregel, være gjennomført senest 3 år før studenten søker om fritak.
- Praksis det søkes om fritak for må være gjennomført sammen med en tindeveileder og ellers i tråd med praksiskravene ved NFFS.
- Praksis som er gjennomført ifm. kurs vektet tyngre enn praksis gjennomført ifm. føring/guiding.

- Den totale praksismengden det søkes fritak for blir vurdert samlet. Det legges bla. vekt på variasjon i praksis, slik at praksis som er for lik vil kunne gi reduksjon av praksis som blir godkjent.

Vedlegg 2, Praksisavtale

Praksisavtale

Bakgrunn for avtale:

Fagskoleutdanningen Tindevegleder (TVL) og Skivegleder (SVL) bygger på videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse.

TVL utdanningen er organisert med normert studietid 3 år og består av 3 teoriemner, 1 praksisemne samt 1 emne med fordypningsoppgave.

SVL utdanningen er organisert som deltidsstudie over 3 år og består av 2 teoriemner, 1 praksisemne samt 1 emne med fordypningsoppgave.

Praksis er en viktig del av utdanningen og bidrar til studentenes utvikling og evne til å se og prøve ut teorien i praksis. Praksis for TVL gjennomføres over 10 uker. Praksis for SVL gjennomføres over 6 uker.

Det er laget en egen veileder for praksis som klargjør ansvar, roller og forventninger i forhold til praksis.

Ansvarsfordeling

Intensjonsavtaler mellom Norsk Fjellfagskole AS og praksisplasser klargjør forpliktelser partene imellom som følger:

Norsk Fjellfagskole AS forplikter seg til

- Å gi praksisveileder informasjon om læringsutbyttebeskrivelser for praksis og hvordan studenten skal veiledes
- Å opprette kontakt med og være tilgjengelig for praksisveileder ifm. praksisperioden
- Å sørge for at praksisveileder og faglærer gjennomfører vurdering av studenten. Det er skolen som har det endelige ansvaret for vurdering og godkjenning av studentens praksis
- Å minne studenten om krav til forsikring i praksisperioden

Praksissted forplikter seg til

- Å sørge for at studenten har en veileder som er godkjent Tindevegleder i henhold til internasjonale fjellførerforbundet, International Federation of Mountain Guide Association (IFMGA).
- Å bidra til at studenten får delta i arbeidsoppgaver som er relevante for utdanningen
- Å sørge for at praksisveileder følger opp studenten med korte samtaler, oppsummering og refleksjoner
- Å sørge for at praksisveileder gjennomfører vurdering av studenten til ikke bestått/bestått

Studenten forplikter seg til

- Studenten har ansvar for egen læring og for å fullføre arbeidskravene i praksis, herunder også å skrive refleksjonslogg i skjema; *Loggbok for arbeids- og observasjonspraksis*.

I tillegg er det her beskrevet forventninger til partene knyttet til praksisgjennomføring:

Forventninger

Forventninger til studenten

- Utarbeide plan for praksis i henhold til fokusområder som student og faglærer kommer fram til på samlingene i utdanningen.
- Utarbeide egne skriftlige læringsmål (fokusområder)
- Skrive individuell refleksjonslogg fra praksis i skjema; *Loggbok for arbeids- og observasjonspraksis*.
- Kunne motta veiledning og vise initiativ i forhold til læring

Forventninger til praksisveileder

- Ta imot studenten på en god måte og bidra til tilrettelegging slik at praksis blir best mulig
- Gjøre seg kjent med læreplanen og studentens fokusområde, samt kap.3 i veileder for praksis (dette dokumentet)
- Veilede studenten
- Vurdere studentens praksis til bestått/ikke bestått

Forventninger til faglærer

- Veilede studenten ut fra læreplanens og studentens mål
- Følge opp at student har praksis i henhold til avtalte fokusområder

Arbeidskrav

- Alle studenter skal sette seg egne læringsmål for praksis i henhold til fokusområder
- Alle studenter skal føre individuell loggbok fra praksis med refleksjoner

Vurdering

Loggbok blir vurdert samlet til bestått/ikke bestått ved søknad om opprykk til TA/SA og ved søknad om opprykk til TVL/SVL. Det er faglig ansvarlig som har det endelige ansvaret for vurdering og godkjenning av studentens praksis. Kriterier for føring av loggbok tar utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelser for praksis.

Dersom studenten står i fare for å få ikke bestått skal studenten og skolen orienteres om dette så tidlig som mulig. Dette vil være grunnlag for samtale mellom praksisveileder, faglig ansvarlig og student, og årsakene til manglende godkjenning må skriftliggjøres med tydelige krav til forbedringer. I særskilte tilfeller kan faglig ansvarlig og praksisveileder vurdere studentens praksis til ikke bestått selv om studenten ikke har blitt orientert. Slike tilfeller kan for eksempel være hendelser der studenten i sin yrkesutøvelse har handlet klart uetisk eller handlet utenfor eget kompetanseområde.

Vurderingskriterier for praksis

Studenten skal

- Ta imot og be om veiledning
- Vise evne til å gjennomføre relevante tiltak innenfor eget kompetanseområde
- Aktivt oppsøke relevante læresituasjoner
- Medvirke til tverrfaglig samarbeid og vise ydmykhet og respekt i samhandling med andre
- Reflektere over egen læring, egen kommunikasjon og samhandling, og egen holdning ved evaluering av tiltak
- Overholde eget kompetansenivå

Andre forhold

Det utbetales ikke lønn til studenten i praksis. Dersom studenten utfører ekstra arbeid utover avtalt arbeidstid/periode, utbetales lønn i forhold til avtale mellom studenten og praksissted. Norsk Fjellfagskole AS er ansvarlig for å minne studenten om krav til forsikring i praksisperioden.

Praksisplan

Studentenes navn:

Praksisveileder:

Praksisperiode:

Sted/område for praksis:

Forhold for gjennomføring

Plan for tur/arrangement:

Planlagt tidsbruk:

Arbeidsoppgaver studenten utførte:

Praksisveilederes vurdering av praksis

Vurdering i forhold til studentens fokusområder og eventuelt forslag til nye fokusområder:

Bestått/ikke bestått (stryk det som ikke passer).

Dato:

Dato:

Praksisveilederens signatur

Studentens signatur